

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३१७७, ९७९९९४४००,
९८४११५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक ४९ काठमाडौं बुधबार, २८ जेठ २०८२ Prabhav National Daily Wednesday, June 11, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५८

निजी क्षेत्रलाई खुसी बनाउन केन्द्रित बजेटमा उपभोक्तालाई 'बेवास्ता'

अहिले बैकिङ क्षेत्रबाट उपभोक्ता ठगिएका छन् । एकचोटि बैंकले स्टेटमेन्ट दिन्छ । दोस्रोपटक लिँदा एक हजार रूपैयाँ लिने रहेछ । यसरी उपभोक्ता ठगिरहेका छन् ।

■ **अप्सरा कोइराला**
उपभोक्ता अभियन्ता

बजेट भनेको माग र सप्लाईको शृंखला हो । बजार अनुगमन पटककै छैन । डिजिटलाइज कस्टोमर ठगी सुरु भएको छ । यसको अनुगमन गर्ने संयन्त्र बनेकै छैन ।

■ **विरज्जीवी नेपाल**
पूर्वगभर्नर

निजी विद्यालयमा ८० देखि ९० हजार रूपैयाँ मासिक शुल्क लिएको देखिन्छ । कसैको अनुमति नदिएकन । के अब हामी कानुनी शासनबाट बाहिर जाँदै हो त ?

■ **कुमारप्रसाद दाहाल**
गृहनिर्देशक, वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले कर र निजी क्षेत्रलाई च्याप्दा बजेट उपभोक्तामैत्री बन्न नसकेको अभियन्ताहरूले गुनासो गरेका छन् । मंगलबार राजधानीमा सत्ता साझेदार दल नेपाली कांग्रेसको आपूर्ति तथा उपभोक्ता विभागले आयोजना गरेको कार्यक्रमका वक्ताहरूले बजेटले उपभोक्ताको हक अधिकारलाई पुरै बेवास्ता गरेको बताएका हुन् ।

हरेक क्षेत्रमा उपभोक्ता ठगिँदा सरकारले कुनै नियमन नगरेको उपभोक्ता अधिकार अभियन्ता अप्सरा कोइरालाले बताइन् । 'आलीदेखि थालीसम्म सबै उपभोक्ता हुन् । हामी धेरै ठाउँमा ठगिएका छौं । खाद्यनन्देख फलफूलसम्म ठगिएका छन्,' कोइरालाले भनिन् । अहिले बैंकिङ क्षेत्र र विद्यालय क्षेत्रमा उपभोक्ता दैनिक ठगिन थालेको उनले बताइन् । 'अहिले बैंकिङ क्षेत्रबाट उपभोक्ता ठगिएका

छन् । एकचोटि बैंकले स्टेटमेन्ट दिन्छ । दोस्रोपटक लिँदा एक हजार रूपैयाँ लिने रहेछ । कसको नियम ? भन्दा राष्ट्र बैंकको भन्छ । मुद्दा हाल्छु राष्ट्र बैंकलाई भन्दा केन्द्रको भन्छ । त्यसपछि लिँदैन्,' कोइरालाले भनिन्, 'विद्यालयमा धेरै ठगीमा परेका छन् अभिभावक । खै आवाज उठाएको ? किताबको नाममा, ड्रेसको नाममा पैसा उठाएको छ ।' नेपाल राष्ट्र बैंकका पूर्वगभर्नर चिरञ्जीवी नेपालले वित्तसत देशमा बलियो उपभोक्ता समिति हुने भन्दै नेपालमा

बजेट अनुगमनको प्रणाली नै नभएको बताए । नेपालले अहिले डिजिटल प्रणालीबाट उपभोक्ता ठगिन थाल्दा पनि यसको कुनै अनुगमन गर्ने संयन्त्र नबनाएको उनले बताए । 'सप्लाई चेन म्यानेजमेन्टलाई वास्तै छैन यहाँ । समयमा बजारमा सप्लाई गर्न नसकेपछि, हाथी मार्केट भियातनामाले लियो । उपभोक्ता पनि सचेत छैन,' नेपालले भने, 'बजेट भनेको माग र सप्लाईको शृंखला हो । बजार अनुगमन पटककै छैन । डिजिटलाइज कस्टोमर ठगी सुरु भएको छ ।' वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभागका महानिर्देशक कुमारप्रसाद दाहालले उद्योगी र व्यवसायीले उपभोक्ता खुलेआम ठग्दा पनि सरकार खुसी भइरहेको आरोप लगाए । सरकारमा बसेर कसैले नाफा कमाए त्यसलाई भ्रष्टाचार भनिने तर निजी क्षेत्रले यसलाई नाफा भन्दै उपभोक्ता ठगिरहेको दाहालको भनाइ थियो ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

आमाको नामबाट नागरिकता पाउने विधेयक संसदीय समितिबाट पारित

जन्मदातामध्ये बुबाको नामबाट मात्रै नागरिकता बन्छ अहिलेसम्म । अब त्यस्तो हुँदैन । हामीले आमाको नामबाट पनि नागरिकता जारी गर्न मिल्ने प्रावधानसहितको विधेयक समितिबाट पारित गर्नु, यो नेपाली आमाहरूका लागि खुसीको कुरा हो ।

■ **रामहरि खतिवडा**

सभापति, राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समिति

संविधानले आमाको नामबाट पनि नागरिकता दिनु भन्छ तर आमाको नामबाट नागरिकता दिन आवश्यक कानुनमा संशोधन गरिएको थिएन । मंगलबार संशोधन विधेयक राज्य व्यवस्था समितिबाट पारित भयो । यो युगान्तकारी छ ।

■ **सतिन श्रेष्ठ**
अधिवक्ता

■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- आमा रक्षी भट्टराईको नामबाट छोरीहरू नेहा र निष्ठा थापाको नागरिकता बनेन । दुवै नागरिकताविहीन छन् । उमेरको आधारमा भने दुवै नागरिकता प्राप्त गर्न योग्य भइसके । नागरिकता प्राप्तिर्कै संघर्षमा उच्च अदालत पाटनसम्म पुगिन् । अदालतले यसअघि नै जिल्ला प्रशासन कार्यालय भक्तपुरलाई आदेश दिँदै नेहा र निष्ठालाई आमाको नामबाट नागरिकता दिनु भनिसक्यो । तर, जिल्ला प्रशासन कार्यालयले आमाको नामबाट मात्रै नागरिकता दिन मिल्दैन भनेर फर्काउने

गरेको नेहाको गुनासो छ ।

आमाको नामबाट नागरिकता प्राप्तमा कठिनाई भएको नेहा र निष्ठालाई मात्रै होइन, एकल महिलाबाट जन्मिएका हजारौं सन्तानलाई छ । यसैलाई दृष्टिगत गर्दै सरकारले नेपाल नागरिकता ऐन २०६२ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक गत वर्षको २३ माघमा संसदमा प्रस्तुत गर्‍यो । विधेयकमा आमाको नामबाट पनि नागरिकता लिन सकिने व्यवस्था गरिएको छ, जुन विधेयक मंगलबार संसदको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिबाट पारित भएको छ ।

समिति सभापति रामहरि खतिवडाका अनुसार अब नागरिकता बाबु वा आमाको जसको नाममा चाहिन्छ, त्यसैको आधारमा लिन सकिने छ । 'जन्मदातामध्ये बुबाको नामबाट मात्रै नागरिकता बन्छ अहिलेसम्म । अब त्यस्तो हुँदैन । हामीले आमाको नामबाट पनि नागरिकता जारी गर्न मिल्ने प्रावधानसहितको विधेयक समितिबाट पारित गर्‍यो, यो नेपाली आमाहरूका लागि खुसीको कुरा हो । अब फुल हाउस लगेर पारित गर्नतिर लाग्छौं,' खतिवडाले भने ।

यसअघि बाबु र आमा दुवैको नागरिकता आवश्यक पर्ने व्यवस्था

■ **आमाको नामबाट नागरिकता पाउने व्यवस्था भएको विधेयक संघीय संसदको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिबाट पारित**

■ **एकल महिला, पति सम्पर्कविहीन भएका महिला, वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा विदेशी पुरुषसँगको सम्बन्धबाट जन्मिएका सन्तानलाई नागरिकता पाउन सहज व्यवस्था**

■ ■ ■

थियो । अब त्यस्तो नहुने भएको छ । तर, आमाको नामबाट नागरिकता लिन भने स्वघोषणा अनिवार्य गरिएको छ । स्वघोषणा गलत प्रमाणित भएमा एक वर्षसम्म कैद र जरिवानाको व्यवस्था पनि विधेयकमा गरिएको छ । आमाको नामबाट नागरिकता प्राप्त गर्ने

कानुनी व्यवस्था नहुँदा धेरै व्यक्ति नागरिकताविहीन बनेको अवस्थालाई ध्यानमा राख्दै सरकारले विधेयक ल्याएको थियो । विधेयक संसदको दुवै सदनबाट पारित भएर राष्ट्रपतिबाट प्रमाणिकरण भएपछि विशेषगरी एकल आमाका सन्तानलाई नागरिकता प्राप्तिमा सहज हुने छ ।

नेपाली आमाबाट विदेशमा जन्मिएर नेपालमा बसोबास गरेकालाई नागरिकता प्रदान गर्ने व्यवस्था पनि समितिबाट पारित विधेयकमा छ । वैदेशिक रोजगारीमा गएका कतिपय नेपाली महिलाले बाध्यतात्मक परिवेशमा विदेशी नागरिकसँगको सम्पर्कबाट बच्चा जन्माएका छन् । त्यस्ता बच्चाले बाबुको परिचय नखुलेकै कारण नेपालमा नागरिकता पाउन सकिरहेका छैनन् । कुनै व्यक्तिले नागरिकताको प्रमाणपत्रमा बाबुको नाम, थर, ठेगाना उल्लेख गर्न नचाहे त्यो पनि पाउने व्यवस्था विधेयकमा गरिएको छ ।

बाबुको पहिचान खुले पनि लामो समयदेखि सम्पर्कविहीन रहेको वा बाबुको जिम्मेवारी पूरा नगरेको व्यक्तिको नाम सन्तानले नागरिकतामा लेखाउन नचाहे त्यो अधिकार दिने व्यवस्था विधेयकमा गरिएको छ ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

जेनेभामा श्रममन्त्री भण्डारी र साउदीका उपमन्त्रीबीच भेटवार्ता

घरेलुबाहेकका नेपाली श्रमिक लैजाने सम्झौताका लागि साउदी तयार

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री शरतसिंह भण्डारी र साउदी अरबको अन्तर्राष्ट्रिय मामिला उपमन्त्री तारिक अल हमदबीच नेपाली श्रमिक लैजाने विषयमा सहमति भएको छ ।

स्वीटजरल्याण्डको जेनेभामा जारी अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सम्मेलनका क्रममा भएको साइडलाइन द्विपक्षीय भेटवार्ता र छलफलका क्रममा उक्त सहमति भएको हो । श्रममन्त्री

घरेलु श्रमिकको सम्झौतालाई थाती राखेर सामान्य र सीपयुक्त श्रमिकको सीप प्रमाणीकरणसम्बन्धी दुईवटा सम्झौता गर्ने विषयमा दुई देशबीच सहमति

■ ■ ■

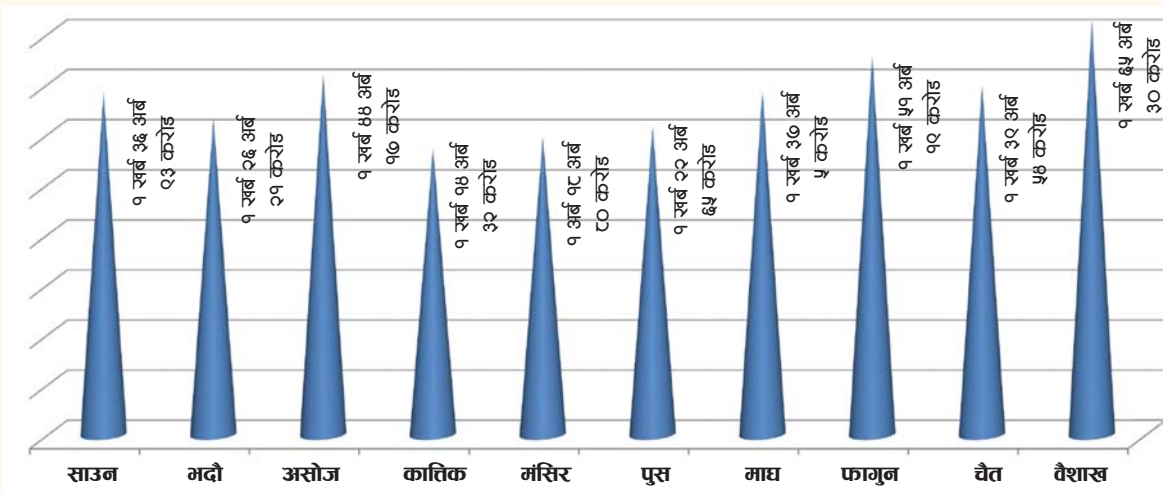
भण्डारीको सचिवालयले घरेलु श्रमिकको सम्झौतालाई थाती राखेर तत्काल सामान्य र सीपयुक्त श्रमिकको सीप प्रमाणीकरणसम्बन्धी दुईवटा सम्झौता गर्न साउदी अरब तयार भएको जानकारी दिएको छ । नेपालले साउदीसँगको सामान्य श्रमिकसम्बन्धी सम्झौताको मस्यौदामा सहमति जनाइसकेको छ ।

'साउदीसँग सामान्य श्रमिक लैजाने श्रम सम्झौतामा यसअघि नै सहमति भइसकेको छ । यसमा हस्ताक्षर हुनमात्रै बाँकी छ,' श्रममन्त्री भण्डारीलाई उद्धृत गर्दै उनको सचिवालयले भन्यो, 'साउदीले घरेलु श्रमिकसम्बन्धी सम्झौता भएपछि मात्रै सामान्य सम्झौतामा हस्ताक्षर हुनसक्ने अडान लिएको थियो । अहिलेको बैठकले सहमति भइसकेको सम्झौता अगाडि वढाउने र घरेलु श्रमिकसम्बन्धी सम्झौताको मस्यौदामा थप गुहकार्य गर्ने टुंगो लगाएको छ ।'

श्रममन्त्री भण्डारीले दुई देशबीच श्रम सम्झौता भइसकेपछि मात्रै घरेलु श्रमिकको सम्झौता गर्नुपर्ने नेपालको संसदीय समितिको निर्देशन रहेको जानकारी साउदी पक्षलाई गराउँदै यसका लागि पाइलट परियोजना आवश्यक पर्ने जानकारीसमेत दिएको सचिवालयले उल्लेख गरेको छ ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

वैशाखमा भित्रियो हालसम्मकै धेरै रेमिट्यान्स

चालु आवको १० महिनामा भित्रिएको रेमिट्यान्स । **स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक**

■ मंगला थापा

काठमाडौं- मुलुकमा भित्रिएको रेमिट्यान्सले गत वैशाख महिनामा नयाँ रेकर्ड बनाएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकले मंगलबार सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार उक्त महिनामा एक खर्ब ६५ अर्ब ३० करोड रूपैयाँ रेमिट्यान्स भित्रिएको हो । यो एकै महिनामा भित्रिएको हालसम्मकै ठूलो रकम हो । यससँगै चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को १० महिना (साउनदेखि वैशाख)मा

► **एकै महिनामै एक खर्ब ६५ अर्ब ३० करोड रूपैयाँ भित्रिँदा बन्थो रेकर्ड**
► **चालु आवको १० महिनामा १३ खर्ब ५६ अर्ब पुग्यो रेमिट्यान्स**
► **वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या बढ्दा रेमिट्यान्स पनि बढेको तथ्यांक**

भित्रिएको रेमिट्यान्स १२ खर्ब ५६ अर्ब ३९ करोड रूपैयाँ पुगेको छ । यस अवधिसम्म मुलुकमा भित्रिने रेमिट्यान्स १२.२ प्रतिशतले बढेको राष्ट्र बैंकको तथ्यांकमा उल्लेख छ । अधिल्लो आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को सोही अवधिमा विप्रेषण आप्रवाह (रेमिट्यान्स) ११.२ प्रतिशतले बढेको थियो । उक्त आवको १० महिनामा ११ खर्ब ९८ अर्ब ६० करोड रूपैयाँ भित्रिएको थियो । यसैगरी वैशाख महिनामा एक खर्ब १५ अर्ब ९८ करोड रूपैयाँ भित्रिएको तथ्यांक छ ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

किष्ट अस्पताललाई एनएबिएच मान्यता

■ **प्रभाव संवाददाता**

काठमाडौँ- किष्ट मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल नेपालकै पहिलो अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने मान्यता प्राप्त मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल बनेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको मान्यता प्रदान गर्ने संस्था भारतको नेसनल एक्रिडियसन बोर्ड फर हस्पिटल एण्ड हेल्थ केयर प्रोभाइडर्स (न्याव) ले लामो समयको अनुगमन र परीक्षणपश्चात् तोकिएका ६०० भन्दा बढी मापदण्डहरू पूरा गरेपछि गत अप्रिल २४ मा अस्पताललाई यो मान्यता

प्राप्त गर्नका लागि अस्पतालले विरामीको सुरक्षा र स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा केन्द्रित भएर अस्पतालको सेवा सुधार गर्ने आधारहरू प्रस्तुत गर्नुपछै । त्यस्तै, अस्पतालको पूर्वाधार, उपकरणलगायतका मापदण्ड पालना गर्नुपछै ।

न्यावको गुणस्तर प्राप्त गर्न अस्पतालले स्वास्थ्य सेवा क्षेत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा प्रमाणित ६०० भन्दा बढी मापदण्डहरूमा परीक्षण गराउनुपछै । सेवा सुरक्षादेखि संक्रमण नियन्त्रण, विरामीको अधिकार, कर्मचारीको तालिम, दस्तावेज व्यवस्थापन, आकस्मिक सेवा तयारीजस्ता विभिन्न क्षेत्रहरूमा अस्पतालले मापदण्ड पूरा गर्नुपछै । यी मापदण्ड पूरा नगर्ने अस्पताललाई न्यावले गुणस्तर मान्यता प्रमाणपत्र दिँदैन । किष्ट अस्पतालले दुई वर्षभन्दा बढी समय लगाएर सम्पूर्ण आन्तरिक प्रक्रिया पूरा गरी यो मान्यता प्राप्त गरेको जनाएको छ ।

ललितपुर म्वाकोँस्थित यो अस्पताल वि.सं. २०६२ सालमा स्थापना भएको हो । अस्पतालले सामान्य स्वास्थ्य सेवादेखि विशिष्टीकृत सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । पछिल्लो समय मिर्गौला तथा कलेजो प्रत्यारोपण, मुटुरोग तथा क्यान्सर रोगसम्बन्धी सेवासमेत अस्पतालले दिँदै आएको छ । नेपालमै पहिलोपटक एकै व्यक्तिको कलेजो र मिर्गौलाको सफल प्रत्यारोपणसमेत अस्पतालले गरिसकेको छ ।

के हो एनिबएच मान्यता

न्यावले भारत तथा भारतवाहिरका स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरूको गुणस्तर मापन गर्ने गर्दछ । न्यावले अस्पताल एक्रेडिटेशन कार्यक्रम यसै वर्ष सुरु गरेको हो । सार्वजनिक तथा निजी अस्पतालमा स्वास्थ्य सेवा गुणस्तर सुधार गर्ने र विरामीको सुरक्षामा ध्यान दिने उद्देश्यले यो कार्यक्रम सुरु गरेको न्यावको भनाइ छ । न्यावको यो कार्यक्रम भारतसँगै विभिन्न देशमा फैलिएको छ । न्याव इन्टर नेसनल सोसाइटी फर क्वालिटी एसुरेन्स इन हेल्थ केयरबाट प्रमाणित भएको जनाइएको छ ।

न्यावको गुणस्तर मापदण्ड

प्रत्यारोपणमा उपयोग हुने वस्तु

सरकारी फार्मसीमै अनिवार्य गर्न परिपत्र

■ **प्रभाव संवाददाता**

काठमाडौँ- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले मुटु, हड्डी तथा विभिन्न खालका विरामीको प्रत्यारोपण तथा उपचारमा उपयोग हुने वस्तु अस्पताल फार्मसीमै व्यवस्था गर्न परिपत्र गरेको छ ।

हाल सरकारी फार्मसीमा उपलब्ध नहुने तथा मूल्य विवरणसमेत सार्वजनिक नहुँदा विरामीहरूले महँगो मूल्यमा त्यस्ता

वस्तु खरिद गर्नु परिरहेको छ । अस्पताल फार्मसीमा उपलब्ध नहुँदा अस्पतालमै निजी व्यवसायीले महँगोमा विक्री गरिरहेको गुनासो आएपछि स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री प्रदीप पौडेलले शल्यक्रियापछि आवश्यक पर्ने त्यस्ता वस्तु अस्पतालकै फार्मसीमा नयाँ आर्थिक वर्षबाट व्यवस्था गर्न भनेका थिए । सोहीअनुसार सचिवस्तरीय निर्णयमार्फत मन्त्रालयले अब अस्पतालमा सबै विरामीले देख्ने स्थानमा मूल्य सार्वजनिक हुने तथा अस्पतालकै

फार्मसीमा उपलब्ध हुनेगरी निर्णय गरेर परिपत्र गरिएको मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. प्रकाश बुढाथोकीले बताए ।

साथै विक्रेताहरूलाई बढी मूल्य लिनबाट रोक्न सबै अस्पतालले आर्थिक वर्षमा कुनै रोगको प्रत्यारोपण, शल्यक्रिया तथा उपचारका लागि नयाँ खालको वस्तु आवश्यक परेमा कम्पनी, अधिकारिक विक्रेता तथा मूल्य सार्वजनिक गरेर मात्र विरामीले प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउन समेत मन्त्रालयले पत्राचार गरेको छ ।

कोरियाका लागि एनओसी खोल्न पीडित विद्यार्थीहरूको माग

■ **प्रभाव संवाददाता**

काठमाडौँ- दक्षिण कोरियामा अध्ययनका लागि जाने तयारीमा रहेका विद्यार्थीहरूले तत्काल एनओसी खोल्न सरकारसँग माग गरेका छन् । सरकारले दक्षिण कोरियामा ‘डी टु’ र ‘डी फोर’ भिसामा स्नातक तहको अध्ययन गर्न जाने विद्यार्थीहरूलाई एनओसी स्थगित गरेका कारण रोकिएका विद्यार्थीहरूले सोमबार रिपोर्टर्स क्लबमा पत्रकार सम्मेलन गरी उक्त माग राखेका हुन् ।

उनीहरूले एनओसी स्थगित गर्दा विभेद र असमान व्यवहार गरेको भन्दै आक्रोश पोखेका छन् । एनओसी रोकिएका विद्यार्थी आयु सिंहले अधिकारिक कारण र पूर्वजानकारीविना आफूहरूको एनओसी रोकिएको गुनासो गरे । ‘हामी क्याकलस्टेड युनिभर्सिटीमा जान्छौं । एनओसी किन भ्यालिड रिजर्नविना बन्द गर्नुभयो ? म सरकारलाई प्रश्न गर्न चाहन्छु,’ उनले भने । उनले विद्यार्थीको भविष्य अन्धकार बनाउनका लागि कतै चलखेल भएको त होइन भन्ने आशंकासमेत व्यक्त गरे । सरकारले मात्रै नभएर अहिले सर्वोच्च अदालतलेसमेत आफूहरूलाई अन्याय गरेको उनले बताए ।

एनओसी रोकिएपछि, विभिन्न ८ जना जना विद्यार्थीले अदालतमा रिट दायर गरेको

र उनीहरूको एनओसी प्राप्त भएको घटना स्मरण गराउँदै आफूहरूलाई भने वञ्चित गरिएको उनको भनाइ छ । शिक्षा मन्त्रालयले निकालेको सूचनामा वैशाख २७ गतेभन्दा अगाडि एनओसी आवेदन गर्नेले मात्र पाउने भनिएको छ । ‘यस्तो व्यवस्थाले हामी एकदमै अन्याय र विभेदमा परेका छौं । वैशाख २७ गतेपछि एनओसी एफ्लाड गर्नेहरूको रिजेक्ट भएको छ । एक इन्टेकअर्ध सूचना निकालेर बन्द गर्नु गलत हो,’ सिंहले भने ।

अभिभावक दुर्गा कुँवरले एनओसी रोकिँदा

आफूहरूसमेत समस्यामा परेको सुनाए । उनले तत्कालका लागि एनओसी खुला गर्न माग गरे । अर्की विद्यार्थी ल्हामु शेर्पाले आफू २०२५ सेप्टेम्बर इन्टेकका लागि एफ्लाड गरेको बताइन् । ‘कि त सबैलाई दिनु, हामीलाई मात्रै किन विभेद गरियो,’ उनले भनिन्, ‘अहिलेसम्म गरेको लगानी र समय त खेर गयो नै, भविष्य नै अन्योलमा पार्ने भयो ।’ पत्रकार सम्मेलनमा उपस्थित अन्य पीडित विद्यार्थीहरूले पनि आफूहरू अन्यायमा परेको भन्दै तत्काल एनओसी खोलिएन सरकारसँग आग्रह गरे ।

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७८/०६/१४ मा दर्ता भएको प्रा. लि. नं. **२७३२८७/०७८/०७६** को **परिभाजन बालुवा उद्योग** को मिति २०८२/०२/२७ को विशेष बैठकको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेच्छिक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ ।

लिक्विडेटर: **श्रवण कुमार श्रेष्ठ, इजाजत पत्र नं. ४०४, ठेगाना: चिपुरेश्वर, काठमाडौँ, फोन नं. ८४२५१२१७००४**

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०३/३८

नेपाल रमि मार्केटिङ को मिति २०८२/०१/२८ गते सम्पन्न विशेष/वार्षिक साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नु पर्ने कर, दायित्व आदि सबै परिवर्तित नामको कम्पनीले सकाँने व्यहोर्ने शर्तमा साविक नाम परिवर्तन गरी **नेपाल रमि इन्टरप्राइजेज (प्रा.लि नं १४२४१०)** कायम गर्ने गरी मिति २०८२/०२/०१ गते श्री कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त भएकोले सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

बिमालेख हरायो

मिति २०८२/०१/२१ गते काठमाडौँ, चाबहिलबाट पाटन जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको **बिमालेख** हराएको हुँदा पाउनु हुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु हुनु अनुरोध गर्दछु ।

नाम : **शुशिला लामिछाने**
बिमालेख नं.: १९००२३९१४
लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.
सम्पर्क नं: ९८४०५८६३४

UAE मा रोजगार Emirates Gateway Security Services LLC

पुन: विज्ञापन, पूर्व स्वीकृति मिति: २०८०/१२/२३

स. नं.	कामदारको पद	मास तलब	ओवर टाईम सुविधा	प्रतिवर्ष कायम गर्ने छुट्टी	हलुका कायम गर्ने दिन	वार्षिक विवा	छुट्टा सुविधा	बचत सुविधा	करा
१.	Security Guard	179.25	2000	७8.८6२1-	८ घण्टा	१ दिन	कम्पनी ब्यान्क	६६	५ वर्ष

अन्तर्रयाती कम्पनीको प्रतिनिधित्व २०८२ असार ५, ६ र ७ गते (19, 20 & 21 June, 2025) वेस्ट वेष्टन प्लस काठमाडौँ होटलमा हुनेछ ।

अल्फा सिग्मा ओभरसीज प्रा. लि.
सिनामंगल (तारा हलचोक, गुण कोलनी सँगे) , काठमाडौँ.फोन: ०१-४५६१८२४, ४५६१८४६
Email : alphasigmanepal@gmail.com | Web: alphasigmaoverseas.com

कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको सूचना

नेस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०३/३८

यस कम्पनीको मिति २०८१/१२/०६ मा सम्पन्न वार्षिक/विशेष साधारण सभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **टिम सल्लाबर्स प्रा.लि.** को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दायित्व आदि **टिम ट्रेडिङ प्रा.लि.** (परिवर्तित नाम) कम्पनीले सकाँने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८१/०१/२२ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **टिम ट्रेडिङ प्रा.लि.** (प्रा.लि.नं.१५८२३७८) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

दाती विरोध सम्बन्धी

वैदेशिक रोजगार विभाग, काठमाडौँको सूचना

प्रकाशित मिति: २०८२/०२/२८

यस विभागबाट वैदेशिक रोजगार व्यवसाय संचालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त संस्था श्री **Friendship and Cooperation Recruitment Pvt. Ltd. (इ.प.नं. १५८८/०७८/८०)** काठमाडौँले सुनसरी जिल्ला इटहरी उपमहानगरपालिका वडा नं.४ मा शाखा कार्यालय खोली संचालन गर्न र उक्त शाखा कार्यालयमा शाखा प्रमुखको रूपमा सुनसरी जिल्ला भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका वडा नं.-१ बस्ने अधिक लाल उराव लाई नियुक्त गर्न स्वीकृतीको लागि यस विभागमा मिति २०८१/०९/२१ मा निवेदन पेश गरेको र पुन: उक्त शाखा प्रमुखलाई हटाई नयाँ शाखा प्रमुख नियुक्तिको लागि स्वीकृती माग गरेको हुँदा उक्त प्रा.लि. को माग बमोजिम स्वीकृती प्रदान गर्दा कोही कसैलाई मर्का पर्ने भएमा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ (सात) दिनभित्र यस विभागको संस्था दर्ता शाखामा उजुरी निवेदन पेश गर्नु हुन अनुरोध छ । अन्यथा कानून बमोजिम भई जाने व्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ ।

बागमती प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय ललितपुर

गोलिया काठरद्दाउराको बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्री सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८२/०३/२८ गते

श्री Leprosy Mission Nepal गोदावरी ०६ ललितपुरको क्षेत्रमा रहेका जोखिमयुक्त रुखहरू कटान मुछान गरी उत्पादन भएको खोटेसल्ला लगायतका प्रजातिको १८५६१५ क्यु.फि. काठ र १५ चड्ढा दाउरा जे-जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाई लैजानु पर्ने गरी शिलबन्दी बोलपत्रबाट लिलाम विक्री गर्नु पर्ने भएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । ईच्छुक व्यक्ति, संघ, संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रकाशित मितिले २१ दिन भित्रमा बोलपत्र फारम खरिद गरी यसै कार्यालयमा २२ औं दिन दिउसो १:०० बजेभित्र शिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न सूचित गरिन्छ । बिस्तृत सूचना कार्यालयको वेबसाईट dfo.lalitpur.gov.np मा राखिएको तथा कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरिएको व्यहोरा सूचित गरिन्छ ।

Sundarharaincha Municipality
Office of Municipal Executive
Biratchowk, Morang, Koshi Province, Nepal

Invitation for Bids

Date of publication: 2082/02/28

1. The Sundarharaincha Municipality, Office of Municipal Executive invites electronic bids from eligible bidders for the procurement as stated in table below under NCB bidding procedures specified in Public Procurement Act and Regulations.

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding documents may visit e-GP system: www.bolpatra.gov.np/egp.

3. For bidding document Fee in the following bank.

Name of the Bank: Agricultural Development Bank

Name of the Office: Sundarharaincha Municipality

Office Account No.: 0601501147630146

Rajaswa Shirshak no: 14229

Office code no: 801011309

4. Bids must be valid for a period of **90 days** counting from the day of bid opening. Amounting to a Minimum of as stated in a table below. which shall be valid for a minimum of **30** days beyond the bid validity period. For Cash Deposit Bank details:

Name of the Bank: Agricultural Development Bank

Name of the Office: Sundarharaincha Municipality

Office Account No.: 0601501147630030

5. If the Bid opening day falls on a government holiday, then the Bid will be opened on the next working day.

6. Any change or amendment on notice or bid document will be published on e-GP system: www.bolpatra.gov.np/egp or office website: www.sundarharaichamun.gov.np

S. N.	Contract ID No.	Name of Project Work	Estimated Amount Nrs. (without VAT)	Bid Document Fee (Nrs.)	Bid Security Amount (Nrs.)	Last Date of Bid Submission	Bid Opening Date	Remarks
1	SHM/MOR/ NCB/W/75/ 2081/082	Shukrabare Khel maidan Stage Nirman, Sundarharaicha-12	4056130.58	3000.00	117500.00	2082/03/27 12:00PM	2082/03/27 01:00PM	NCB

Chief Administrative Officer

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

उपभोक्ताको

अधिकारमा ध्यान देऊ

जब बजेट आउँछ, तब महेँगी सुरु हुन्छ । त्यसो त हिजोआज आर्थिक मन्दी छ । आर्थिक मन्दीमा व्यापारीले ठगी गर्न सक्दैनन् । यद्यपि सेवा तथा अरु क्षेत्रबाट घुमाउरो तरिकाबाट उपभोक्ता ठगिन्छन् । यो विषयमा सरकारले कुनै नियमन गर्न सकेको छैन । अहिले व्यवसायीले खाद्यन्न र शिक्षा क्षेत्रमा यसरी नै घुमाउरो तरिकाबाट ठान सुरु गरेका छन् । शिक्षा सेवा क्षेत्र हो । पुँजीवादी अर्थतन्त्रका कारण निजी विद्यालयहरू खोल्नमा कुनै छेकवार छैन । बोर्डिङ स्कूलका नामले चिनिने यस्ता विद्यालयहरूमा सेवाका नाममा एक विद्यार्थीबाट मासिक लाखसम्म असुल्छन् । यद्यपि उपभोक्ता त्यही सेवालाई सुविधाको नाममा प्रयोग गर्छन् ।

यसले अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा सिर्जना हुन्छ । अर्को महत्त्वपूर्ण र घातलाग्दो कुरा हो खानपानमा विषादी । सेवा उपभोक्ताले छल्ल सक्छन् तर दैनिक हुने खानपानबाट बच्न सक्दैनन् । अहिले मासुजन्य पदार्थ, दुग्धजन्य पदार्थदेखि पेय पदार्थ र खानेकुरामा अत्यधिक विषादी मिसाइएको पाइन्छ । छिटो नाफा आर्जनका लागि उत्पादन बढाउन अत्यधिक रासायनिक मलको प्रयोग हुन थालेको छ । यसैगरी उत्पादनदेखि बजारसम्म लैजाने क्रममा ती वस्तुहरूको गुणास्तर कायम राख्न विषादीको प्रयोग पनि हुनेगर्छ । जसले गर्दा खाद्यपदार्थ विषाक्त बन्छ । यही कारण उपभोक्ताको स्वास्थ्यमा गम्भीर खतरा सिर्जना हुन सुरु गरेको छ ।

नेपालमा यस्ता विषयमा ध्यान दिन न त उपभोक्ता सचेत छन् न सरकारको नियमन छ । विकसित राष्ट्रमा खाद्यपदार्थदेखि सेवामा सरकारले नै सचेततापूर्वक नियमन गर्ने गर्छ । उपभोक्तालाई मारमा पार्ने खालको क्रियाकलाप गर्ने उद्योगी, व्यापारीको लाइसेन्स जफत हुन्छ । नेपालमा भने विषादी मिसाउँदा पनि उपभोक्ता आफैँ यस्तै हो भन्दै बस्छन् भने सरकार भन् नदेखेभैँ गरी मौन बसिदिन्छ ।

सरकार नै कमजोर हुँदै जाँदा जनतामा भित्रिभित्रै आक्रोश उत्पन्न हुन्छ । यद्यपि, व्यापारीको चंगुलमा फसेको सरकारको निरीहताप्रति जनताको दया जागृ । जनताको यो दयालाई भने सरकारले कमजोरी ठान्छ । यसले गर्दा उसले उपभोक्ताको विषयमा कुनै ध्यानै दिन सक्दैन । आफैँ पनि व्यापारीको घेराबन्दीमा परेपछि बल्ल सरकारमा पुगेकाहरू भस्किन्छन् । उनी भरिकिँदा अबेर भइसक्छ । त्यसैले सरकार, बैलैमा जनताको अधिकारमा ध्यान देऊ ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा समस्यामा परे के गर्ने ?

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा विभिन्न समस्या आइपर्न सक्छन् । त्यसैले त्यस्ता सम्भावित समस्याप्रति पहिले नै सतर्क रहनुपर्छ । कुन समस्या आउँदा कहाँ सम्पर्क गर्ने भन्नेबारे पूर्वतयारीका साथ रहनुपर्छ । रोजगारदाता वा कार्यस्थलमा कुनै पनि कुरामा चित्त नबुझेमा नेपाली दूतावासमा गई उजुरी गर्नुपर्छ । तपाईंले त्यहाँको श्रम मन्त्रालयको कानुन उल्लंघन शाखामा पनि उजुरी गर्न सक्नुहुन्छ । उजुरी दर्ता गर्न कुनै शुल्क तिर्नुपर्दैन । उजुरीका लागि तपाईंसँग राहदानी तथा करारनामाको प्रतिलिपि हुनु आवश्यक हुन्छ । उजुरी दर्ता भएपछि त्यो आधिकारिक हुन्छ । समस्या समाधान नभएसम्म तपाईंलाई उनीहरूले देशनिकाला गर्न मिल्दैन । यद्यपि, राजदूतावासले खटाएको वकिललाई आफ्नो वारेसनामा दिई स्वेच्छाले त्यो देश छोड्न सक्नुहुन्छ । तपाईंलाई थाहा नदिई रोजगारदाताले तपाईंको प्रवेशाज्ञा रद्द गराएको अवस्थामा पनि यस्तै वारिसनामा दिई त्यो देश छाड्न सक्नुहुन्छ ।

नेपालमा भएका सहयोगी संस्थाहरूको टेलिफोन नम्बर साथमा राख्नुहोस् । नेपाली दूतावास वा त्यहाँको श्रम मन्त्रालयसम्म तपाईं जान सक्नुहुन्न भने तपाईंका लागि यस्ता संस्थाहरूले उजुरी दर्ता गराई सहयोग गर्न सक्छन् । यसका लागि तपाईंको पूरा नाम, राहदानीको प्रतिलिपि वा नम्बर, तपाईं बस्ने ठाउँको ठेगाना, मोबाइल नम्बर, काम गर्ने कम्पनीको नाम, उजुरीको छोटो विवरण र दूतावासबाट कस्तो सहयोग खोज्नुभएको हो भन्नेबारे सहयोगी समूह वा संस्थालाई जानकारी गराउनुहोस् ।

उजुरी गर्ने कामदारलाई कुनै-कुनै रोजगारदाताले देशनिकाला गराउन खोजेको कुरा अनुगमन गर्ने अधिकारीलाई भन्नुहोस् । उनीहरूले सहयोगका लागि नेपाली दूतावासमा सम्पर्क गर्न छन् । खाडी मुलुकबाट बाहिरिन सुरुमा करारनामा गरेको रोजगारदाताको अनुमति चाहिन्छ । मालिक, प्रयोजक वा रोजगारदाताले कामदारले देश छोड्दा कुनै आपत्ति छैन भन्ने पत्रमा हस्ताक्षर गर्नुपर्छ । कुनै अपराध गर्नुभएको छैन भने करार अवधि पूरा भएपछि तपाईंलाई घर फर्किने अधिकार छ । रोजगारदाताले फर्कन दिँदिन भने नेपाली राजदूतावासमा उजुरी दिनुहोस् ।

राहदानी कम्पनी वा स्पोनसरले राखेको बखत यसको म्याद सकिन सक्छ । यस्तो बेलामा राहदानीको म्याद थप्ने बेला भएको जानकारी रोजगारदातालाई गराउने । घरेलु कामदार महिलाहरूका मालिकले मोबाइल खोस्ने लाने भएकोले लुकाएर राख्ने र मालिक नभएको बेलामा मात्र प्रयोग गर्ने । नेपाली दूतावास वा अन्य आवश्यक सम्पर्क नम्बरलाई मोबाइलवाहेक व्यक्तिगत डायरीमासमेत टिपोट गरेर राख्ने गर्नुहोस् ।

■ लिलाराज भट्टराई

जसरी अक्षर चिन्ने, पढ्न, लेख्न र जान्नेलाई 'साक्षर' भनिन्छ, त्यसैगरी, एआई बुझ्ने, जान्ने र प्रयोग गर्नेलाई 'एआई साक्षर' भनिन्छ । यो एआईको जमाना हो । एआई हाम्रो जीवनको सबै पक्षहरूमा पसिरहेको छ । त्यसैले पढ्न-लेख्न जानेर मात्र पुग्दैन, प्रविधिमा पनि साक्षर बन्नैपर्छ । प्रविधिमा साक्षर नबने अबको जमानामा अधि बढ्न सकिँदैन । जो अपडेट हुँदैन, ऊ आउटडेट हुन्छ ।

■ ■ ■

अपरिहार्य बन्दै एआई साक्षरता

मेरी आमा लेखपढ गर्न जान्नुहुन्न तर सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा आफ्नै फोटो र स्टारस लेखेर पोस्ट गर्नुहुन्छ । हातले लेख्न आउँदैन तर मुखले लेख्नुहुन्छ, अर्थात् बोलेर लेख्नुहुन्छ । मलाई ग्राफिक डिजाइन पटककै आउँदैन तर मलाई आवश्यक पर्ने ग्राफिक डिजाइन म आफैँ बनाउँछु । कहिलेकाहीँ छक्क पर्छु यो मैले नै बनाएको हो त ? मलाई पोडकास्ट बनाउने रहर थियो । पूरा हुन पाएको थिएन । अहिले म पोडकास्ट बनाउँछु । म चाहिँ बोलिदैनँ । मेरोभन्दा कयौँ गुणा राम्रो आवाज भएका प्रस्तोता छन् । तर उनीहरू मान्छे होइनन् । एआईले नै पोडकास्ट बनाइदिन्छ नेपाली भाषामै ।

कहीं केही विषयमा प्रस्तुति गर्नुपर्‍यो भने तुरुन्त मिनेटमा गुणस्तरीय प्रस्तुति तयार गर्छु । यी त साधारण र आधारभूत उदाहरणमात्र हुन् । एआई साक्षर बन्न सक्दा हिजो जान्दैन नजानेका, जानेर पनि गर्न नसकेका, गर्दा पनि महिनाै लान्ने काम अहिले एआईले मिनेटभरमै गर्न थालेको छ । त्यसैले एआई साक्षरता अहिलेको आवश्यकता हो ।

मानव सभ्यताको विकासक्रममा 'साक्षरता'को परिभाषा निरन्तर विकसित हुँदै आएको छ । विगतमा अक्षर चिन्ने, पढ्न र लेख्न जान्ने व्यक्तिलाई 'साक्षर' भनिन्थ्यो । तर, प्रविधिको द्रूत विकासले यो परम्परागत परिभाषालाई चुनौती दिएको छ । आजको युगमा प्रविधि हाम्रो दैनिक जीवनको अभिन्न अंग बnisकेको छ । स्मार्टफोनदेखि स्मार्ट घरसम्म, प्रविधिले हाम्रो जीवनशैलीलाई पूर्णरूपमा रूपान्तरण गरिरहेको छ । यसैले, अब साक्षरताको परिभाषा पनि बदलिएको छ । पढ्न-लेख्न जानेर मात्र पुग्दैन, प्रविधिमा साक्षर बन्नु अपरिहार्य भएको छ । र, यसको केन्द्रमा छ- आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) अर्थात् कृत्रिम बुद्धिकता ।

आगामी दिनहरूमा एआई साक्षरता आवश्यकता मात्र होइन, अनिवार्य बन्ने अवस्था सिर्जना हुँदै छ । अबको जमानामा साँचो साक्षरता भन्नाले डिजिटल र कृत्रिम बुद्धिकताको उपयोग गर्नसक्ने क्षमतालाई मानिने छ । जसरी विगतमा हाम्रा पुर्खाहरू साक्षर नहुँदा पीडा भोग्नुपर्‍यो, त्यसैगरी अहिलेका युवापुस्ता एआई साक्षर नबन्दा आगामी केही वर्षमै रोजगारी, शिक्षा र सूचनाका नयाँ ढोकाहरूबाट वञ्चित हुने छन् ।

एआई के हो ?

एआई, अंग्रेजी शब्द 'आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स' को संक्षिप्त रूप हो, जसलाई नेपालीमा 'कृत्रिम बुद्धिमत्ता' वा 'कृत्रिम बुद्धिकता' भनिन्छ । शाब्दिकरूपमा हेर्दा यो मानिसले सिर्जना गरेको बुद्धिकता हो । मानव जातिमात्र यस्तो प्राणी थियो जसमा सिक्ने, बुझ्ने, सोच्ने, विचार गर्ने र निर्णय गर्ने क्षमता थियो । यही क्षमताका कारण मानव सभ्यताले आजको स्वरूप प्राप्त गरेको हो । जब मानिसमा रहेको यही क्षमतालाई मेसिनले अनुकरण गरी मानिसले जस्तै सोच्ने, बुझ्ने, विचार गर्ने र आफैँ निर्णय गर्न सक्ने बनाइयो, त्यसलाई कृत्रिम बुद्धिकता भनिन्छ । सरल शब्दमा भन्नुपर्दा बुद्धि भएको मेसिन नै एआई हो ।

हालै क्यानडांले पूर्वरेडियो पत्रकार इमान सोलोमनलाई 'एआई मन्त्री' बनाएको घटनाले विकसित राष्ट्रहरूले एआईलाई कति गम्भीरताका साथ लिएका छन् भन्ने स्पष्ट पार्छ । नेपालमा पनि हालै प्रस्तुत बजेटमा एआईलाई सम्बोधन गरिएको छ ।

हाम्रो मोबाइल, अफिस, गाडी र घरहरूसम्म एआई समावेश भइसकेको छ । हामी जानेर वा नजानेर एआईको प्रयोग गरिरहेका छौँ । केही समयमै एआई हाम्रो जीवनको अभिन्न अंग बन्दै छ । एआईको नयाँ-नयाँ आविष्कारले संसारसँग हाम्रो अन्तरक्रियाको तरिका नै परिवर्तन गरिदिएको छ । शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, कृषि, पर्यटन, प्रशासन, मनोरञ्जन, सुरक्षा लगभग हरेक क्षेत्रमा एआईको प्रयोग तीव्र गतिमा बढिरहेको छ । यसको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण पक्ष यो हो कि यसले मानवले महिनौँ लगाएर गर्न नसक्ने काम मिनेटमै सम्पन्न

गरिदिन्छ । मानिस थाक्छ, तर मेसिन भएकाले एआई थाक्दैन ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा क्रान्ति: एआईले स्वास्थ्य क्षेत्रमा अभूतपूर्व क्रान्ति ल्याइरहेको छ । कोरोना भ्याक्सिनको तीव्र विकासमा एआईको भूमिका महत्त्वपूर्ण थियो । बेलायतमा मुद्दुरोग चाँडै पत्ता लगाउन र मधुमेहको स्तर स्वचालितरूपमा नियन्त्रण गर्न एआईको प्रयोग भइरहेको छ । क्यान्सरलगायतका असाध्य रोगहरूको निदान र उपचारमा पनि एआईले चिकित्सकहरूलाई सशक्त साथ दिइरहेको छ ।

यातायातमा प्रगति: चालकविहीन कारहरू अहिले विश्वभरका सडकहरूमा गुडिरहेका छन् । गुगलजस्ता कम्पनीहरूले पनि चालकविहीन सवारीसाधनको विकासमा ठूलो लगानी गरिरहेका छन् । यसले यातायात प्रणालीलाई सुरक्षित र प्रभावकारी बनाउने सम्भावना बोकेको छ ।

मिडिया र सञ्चारमा रूपान्तरण: मिडिया क्षेत्रमा समाचार उत्पादन, प्रशोधन, प्रकाशन र प्रसारणमा एआईले सहयोग पुर्‍याइरहेको छ । मानिसजस्तै देखिने एआई एंकरहरूले समाचार र कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने क्रम बढ्दो छ, जसले सञ्चारमाध्यमको भविष्यलाई नयाँ दिशा दिइरहेको छ ।

कृषिमा उत्पादकत्व वृद्धि: भारतको तेलंगानामा एआई प्रयोग गरेर खेती गर्दा उत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको पाइएको छ । एआईले माटोको अवस्था विश्लेषण गर्ने, बालीको निगरानी गर्ने र सिँचाइ तथा मलको आवश्यकता निर्धारण गर्नेजस्ता कार्यहरूमा किसानहरूलाई मद्दत गर्छ ।

निर्णय निर्माण र प्रशासन: एआईलाई सल्लाहकारका रूपमा राख्ने क्रम बढ्दो छ । भारतको विद्यालयमा एआईले शिक्षकलेभन्दा गुणस्तरीय ढंगले पढाउने गरेको छ । अब एआईले के गर्छ, भन्दा पनि 'एआईले के चाहिँ गर्दैन?' भन्ने समय आउँदै छ ।

एआई साक्षरता के हो त ?

जसरी अक्षर चिन्ने, पढ्न, लेख्न र जान्नेलाई 'साक्षर' भनिन्छ, त्यसैगरी, एआई बुझ्ने, जान्ने र प्रयोग गर्नेलाई 'एआई साक्षर' भनिन्छ । यो एआईको जमाना हो । एआई हाम्रो जीवनको सबै पक्षहरूमा पसिरहेको छ । त्यसैले पढ्न-लेख्न जानेर मात्र पुग्दैन, प्रविधिमा पनि साक्षर बन्नैपर्छ । प्रविधिमा साक्षर नबने अबको जमानामा अधि बढ्न सकिँदैन । जो अपडेट हुँदैन, ऊ आउटडेट हुन्छ ।

एआई साक्षर भनेको एआईविज्ञ बन्नु भनेको होइन । तर, यतिचाहिँ जानुपर्छ: एआई के हो ? एआईले के गर्छ ? एआईका के कस्ता उपकरणहरू (टुल्स) आएका छन् र तिनीहरूलाई कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ ? एआई प्रयोगका सीमाहरू के छन् ? यसका चुनौतीहरूलाई कसरी सामना गर्ने ? एआई साक्षर नभई सुरक्षित, नैतिक र जिम्मेवार ढंगले एआई प्रयोग गर्न सकिँदैन । कुन गलत र कुन सही छुट्याउन पनि सकिँदैन । 'डिफफेक' जस्ता प्रविधिले सजिलै भ्रम्याउन सक्छ । एआई साक्षर भएपछि एआईद्वारा सिर्जित सूचनाको विश्लेषण गर्न सकिन्छ । त्यसैले एआई साक्षरता भनेको एआई प्रणालीहरूले कसरी काम गर्छन्, तिनीहरूले हाम्रो जीवनमा के र कसरी प्रभाव पार्छन् र एआईलाई सुरक्षित, नैतिक र प्रभावकारी रूपमा कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भनेर बुझ्ने र एआईको विकासमा सहभागी हुनसक्ने क्षमता हो । एआई साक्षरता भनेको केवल प्रविधि सिक्नुमात्र होइन, यो एउटा जीवनोपयोगी क्षमता पनि हो । जसरी हामीले पढ्न-लेख्न सिकेपछि संसार बुझ्न सक्यौँ । त्यस्तै, एआई बुझ्न सकेपछि हामी डिजिटल युगमा जिम्मेवार नागरिक बन्न सक्छौँ ।

एआई साक्षरता किन आवश्यक छ ?

एआई हाम्रो दैनिक जीवनमा प्रवेश गरिसकेको छ । दैनिक जीवनलाई सरल, सहज र द्रुत बनाउन, समय बचाउन एआई साक्षरता आवश्यक छ । एआई साक्षरताले गलत जानकारीबाट बचाउँछ ।

चाहिएका जानकारी छिनको छिनमै पाउन सकिन्छ । एआई प्रणाली पनि पूर्वाग्रही हुन सक्छन् त्यो थाहा पाउन पनि एआई साक्षर बन्न जरुरी छ । एआई साक्षर बनेपछि आफ्नो काम र करिअरमा अनेकौँ नयाँ ढोका खोल्न सकिन्छ । एआई साक्षरताले नागरिकको सक्रियता बढाउँछ । एआई साक्षर भनेको डिजिटल लोकतन्त्रको आधार हो ।

एआई साक्षर नबन्दा के हुन्छ ?

१. रोजगारी गुमाउने खतरा र अवसरको वञ्चितता: एआईले धेरै क्षेत्रका लाखौँ रोजगारी खोस्ने त्रास बढेको छ । तर, वास्तविकता के हो भने एआईले रोजगारी खोस्ने मात्र, त्योभन्दा कयौँ गुणा बढी नयाँ रोजगारीहरू सिर्जना पनि गर्छ तर, त्यसका लागि एआई साक्षर हुनुपर्छ । एआई नजान्नेको जागिर जान सक्छ र नयाँ अवसरहरू नपाउने सम्भावना रहन्छ । भविष्यको श्रमबजारमा एआई साक्षरता एक आधारभूत योग्यता बन्ने छ ।

२. शिक्षामा पछि परिने: विकसित देशहरूले एआईमा आधारित शिक्षण प्रक्रिया अपनाएर सिकाइ कार्यलाई कयौँ गुणा प्रभावकारी बनाएका छन् । उनीहरूले विद्यालय तहदेखि नै एआई पाठ्यक्रम विकास गरेका छन् र विद्यार्थीहरूलाई नैतिकरूपमा एआई उपकरणहरू प्रयोग गर्न अनुमति दिएका छन्, जसले गर्दा उनीहरूको शिक्षाको स्तर उकासिएको छ । एआई साक्षर नबने सो अवसरबाट हामी वञ्चित बन्ने छौँ र विश्व शैक्षिक प्रतिस्पर्धामा पछि पर्ने छौँ ।

३. सूचना र समाचारमा भ्रम: भारत, पाकिस्तान र अमेरिकामा भएका चुनावहरूमा एआईले बनाएका 'डिपफेक' भिडियोका कारण हजारौँ मानिस गलत समाचारले प्रभावित भए । एआई साक्षर नबन्दा कुन सही समाचार र कुन गलत हो भनेर छुट्याउन सकिँदैन । गलत सूचना र दृष्णचारले समाजलाई गलत दिशानिर्देश गर्ने छ । एआई साक्षरताले मात्र हामीलाई डिजिटल युगमा आलोचनात्मक सोचका साथ सूचनाको उपभोग गर्न सिकाउँछ ।

४. प्रविधिको उपभोक्ता बन्ने: यदि हामी एआई साक्षर बन्न सकेनौँ र एआईलाई पाठ्यक्रममै समावेश गरी युवा पुस्तालाई साक्षर बनाउने काममा लागेनौँ भने हामी प्रविधिको उपभोक्तामात्रै बन्ने छौँ, निर्माता र नीति निर्माता बन्ने अवसर कहिल्यै पाउने छैनौँ । यसले राष्ट्रिय स्वायत्तता र आर्थिक विकासमासमेत नकारात्मक असर पार्ने छ । **जीति निर्माण:** एआईको विकास, नियमन र साक्षरतालाई प्रवर्द्धन गर्ने स्पष्ट राष्ट्रिय नीतिहरू निर्माण गर्नुपर्छ । यसमा डेटा गोपनीयता, नैतिक एआई प्रयोग र साइबर सुरक्षाजस्ता पक्षहरू समेटिनुपर्छ ।

अबको जमानामा अक्षरमात्र होइन, एआई बुझ्नु नै साँचो साक्षरता हुँदै छ । भविष्यमा एआई नजान्ने व्यक्तिलाई 'नयाँ अशिक्षित' का रूपमा हेरिने छ । हामी अहिलेदेखि नै नीतिगत ढंगबाट एआई साक्षरता र एआईको विकासमा अधि नबढे भविष्यमा डिजिटल दासमात्र बन्नुपर्ने छ, डिजिटल नेतृत्व गर्न सक्ने छैनौँ । 'हैट, एआई त नसिकी नहुने रहेछ !' भन्ने भावना हरेक नेपालीमा जागृत हुनुपर्छ, किनकि यही नै हाम्रो साक्षरताको आधार हो ।

के गर्ने त ?

एआई साक्षरता हासिल गर्न र यसको अधिकतम लाभ उठाउनका लागि निम्न कदमहरू चाल्नु अपरिहार्य छ:

विद्यालय तहदेखि नै साक्षरता: प्राथमिक शिक्षादेखि नै एआईका आधारभूत अवधारणाहरू र यसको प्रयोगबारे पाठ्यक्रममा समावेश गर्नुपर्छ ।

युवा तथा व्यवसायी लक्षित तालिम: विभिन्न पेसा र उमेर समूहका लागि एआईका उपकरणहरू प्रयोग गर्ने व्यावहारिक तालिमहरू सञ्चालन गर्नुपर्छ ।

सार्वजनिक सचेतना अभियान: एआईका फाइदा, जोखिम र नैतिक प्रयोगबारे जनचेतना फैलाउने अभियानहरू सञ्चालन गर्नुपर्छ । यस प्रकार कम्तीमा एआई साक्षर बन्न र बनाउन हिला गर्नु हुँदैन । *रासस*

राजावादी आन्दोलनको सान्दर्भिकता

■ डा. महेन्द्रबहादुर कार्की

देश चलाउन नजान्ने, देशको माया नभएका, जनताको माया नभएकाको हातमा देश पर्न गएकोले देश चिन्ताजनक अवस्थामा छ । देशका होनाहार युवालाई विदेशिन बाध्य थिनेले पारेका हुन् । देशमा उधोगधन्दा, व्यापार व्यवसाय, आम्दानीका स्रोतहरू सुब्दै गएको अवस्था छ । देशका शिक्षित वर्गले अनुभव र पढेर सिकेका विषय विदेशमा प्रयोग गरिरहेका छन् । देशमा कुनै कलकारखाना उद्योगधन्दा नभएकाले शिक्षित जनशक्तिले आफूले सिकेका सीप स्वदेशमा प्रयोग गर्न पाएनन् ।

सबैलाई सर्वाविविदै छ । पृथ्वीनारायण शाहको आफ्नै सन्तान हो, पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र । आफ्नो बाबु बाजेले आर्जन गरेको देश विग्रिन लाग्दा उहाँ सक्रिय हुनु स्वाभाविक हो ।

अब गणतन्त्रका नेताहरूको हातबाट सत्ता खोस्ने दिन आउँदै छ । राजसंस्था नफर्किने कुरै छैन । अब हाम्रो आन्दोलन निर्णायक रूपमा अधि बढ्दै छ । जनताले चाहे भने कुनै पनि बेला राजसंस्था फर्किने छ । राजसंस्था पुनःस्थापित नगरी हाम्रो आन्दोलन रोकिँदैन । पूर्वाजाले इमानदारीपूर्वक जनधनको क्षति नहोस् भनेर त्यातिबेला राजगद्दी त्याग्नुभएको हो । अब त्यसरी नै शान्तिपूर्ण रूपमा दलहरूले श्रोचक फिर्ता गर्नुपर्छ ।

राष्ट्रा स्थापनाकालदेखि राजावादी र हिन्दूवादी पार्टी हो । अरु खोलिएका पार्टीहरूले केही गर्ने सक्दैनन् भन्ने बुझेर नै हाम्रो विधानमा पनि यही कुरा उल्लेख गरिएको हो । अब हामी हिन्दू राज्य र राजसंस्था पुनःस्थापना गर्न सडक र सदनबाट आन्दोलित भइरहने छौ । हाम्रो सम्पूर्ण सम्यन्त्र आन्दोलनमुखी बनाइरहेका छौ । त्यतिबेला जनताको बलमा गणतन्त्र आयो । अब जनताकै बलमा राजासहितको प्रजातन्त्र बहाली हुँदै छ ।

गणतन्त्र देश र जनताको हितमा थिएन भन्ने कुरा अहिले पुष्टि भएको छ । त्यसैले राष्ट्रपाले टोल-टोल, वडा-वडा, क्षेत्र-क्षेत्र र जिल्ला-जिल्लाका जनतालाई राजसंस्थाबारे बुझाउँदै आएको छ ।

गणतन्त्रवादीहरूले गणतन्त्र आएको यो १८ वर्ष अवधिमा के गरे ? काण्डै काण्डमा मुर्छिएका छन् । जानेसम्म बुझेसम्म लगातार देश लुटिरहेका छन् । यो कुरा अब जनताले बुझिसकेका छन । जनता अहिलेभन्दा त देश राजा हुँदा राम्रो थियो भनिरहेका छन् । अधिकांश जनताको यही अभिमत छ । गाउँका गरिव जनता दुई छाक खान नपाएर रोइरहेका छन् । नून पाएका छैनन् तेल पाएका छैन, चामल पाएका छैनन् । गरिव जनताको सेवा गर्छ भनेर आएका गणतन्त्रवादीले महल ठहराए, चप्पल लगाएर हिँड्ने नेताहरू पजेरोमा हिँड्छन् । यस्तो अवस्थामा राजसंस्था पुनर्हाली गर्न हामीले गरिरहेको आन्दोलन गरिबका लागि हो, सबै जनताका लागि हो । हिजोको अवस्था अब छैन । देश विकास गर्न, देशमा शान्ति सुशासन ल्याउन राजसंस्था चाहिन्छ । हाम्रो आन्दोलन यसैमा केन्द्रित छ । यो निर्णायक आन्दोलन बन्ने छ ।

(लेखक राष्ट्रपाका केन्द्रीय सदस्य हुन्)

बागलुङ-बेनी सडक
म्याग्दी र मुस्ताङलाई राष्ट्रिय राजमार्गसँग जोड्ने वैकल्पिक बागलुङ-बेनी सडकअन्तर्गत बेनी नगरपालिका-२ खवराको भसभसेमा सडक मर्मत गरिँदै । सडक डिभिजन कार्यालय बागलुङमार्फत करिब एक करोड ७० लाख रुपैयाँ लगानीमा निर्माण भइरहेको संरचना म्याग्दी र कालीगण्डकीको कटानको जोखिममा रहेकाले दिगोपनामा प्रश्न उठेको छ ।
तस्विर: सन्तोष गौतम/रासस

व्यवस्थापनको कमजोरीले निगौल गाई गौशाला लथालिंग

■ गोपालप्रसाद बराल

महोत्तरी- छिमेकी भारतको पुरानो दरभंगा राज्यका महाराज रामेश्वर सिंहको नासो महोत्तरीको गौशालास्थित निगौल गाई गौशाला अहिले लथालिंग बनेको छ । साधन स्रोत भएर पनि त्यसको कुशल व्यवस्थापन नहुँदा एक समयको साख मारिने गाई गौशालाको अवस्था अहिले नाजुक बनेको हो ।

वि.सं. १९८३ तिर तत्कालीन दरभंगा महाराज रामेश्वर सिंहले २०० विघा जग्गा र एक हजार ५०० लेना गाईको व्यवस्थापन गरेर नेपाल सरकारलाई जिम्मा लगाएका निगौल गाई गौशाला अहिले भद्रगोल बनेको छ । दरभंगा महाराजले आफ्ना प्रतिनिधि ब्रह्मदेव ठाकुरमार्फत गौशाला सञ्चालनको प्रबन्ध नेपाल सरकारलाई सुम्पेका थिए । त्यसयताका १०० वर्षमा यसको विकासको सट्टा अधोगति हुँदै जाँदा अब निगौल गाई गौशाला अस्तित्व धान्न नसक्ने अवस्थामा पुगेको छ । जग्गा, बजार, गोठ एवं पक्की कार्यालय भवनसहितका साधन गर्नेले सास्ती भोग्नुपरेको छ । नवलपुर क्षेत्रको भागमा सडक स्तरोन्नति सम्पन्न भइसकेको छ भने पाल्पा खण्डका भागमा स्तरोन्नतिको काम भएको छैन । करिब पाँच दशकअघि नक्सा तयार भएर सडक मार्ग (ट्र्याक) खुलेको लामो समय भइसक्दा पनि स्तरोन्नतिको काम हुनसकेको छैन । सो सडकखण्ड भएर यात्रा गर्ने यात्री तथा स्थानीयवासीले भ्रमेला बेहोर्नुपरेकाले सडक स्तरोन्नति छिटो गर्न माग गर्दै गाउँपालिका कार्यालयलाई ध्यानाकर्षण गराएको युवा कमल सारुले बताए ।

निस्दीलाई विकास भीरमाथिको फल बन्थ्यो, निस्दीलाई उपहार धुलो र हिलो, सडक स्तरोन्नतिमा किन ढिलो, जनतालाई सास्ती भो'जस्ता लेखिएका प्लेकार्डसहित युवाले कार्यालयमा धर्ना दिएका हुन् । आगामी बजेटबाट सरकारले यस सडकखण्डलाई प्राथमिकता दिएर स्तरोन्नतिको काम गर्नुपर्ने युवाको माग छ ।

विभिन्न निकायका प्रमुख र जनप्रतिनिधि पुगेर अब यो फेरिन्छ भन्ने गरेका कुरा अब यहाँका बासिन्दाका लागि पत्थारिलो हुन छाडेको छ । पछिल्लोपटक गत माघ मसान्तताका अहिलेका भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारणमन्त्री बलराम अधिकारीले गौशालाको स्थलगत अवलोकन गरेर यसको दीर्घकालिक समाधानका लागि पहलकदमी लिइने बताएको यहाँका बासिन्दा सम्म्वन्छन् ।

स्थापनाकालदेखि नै तत्कालीन सरकारले यसको रेखदेख र व्यवस्थापन त्यतिखेरका बडाहाकिमलाई तोकेको थियो । पछि अञ्चलाधीश र २०४७ यता जिल्ला प्रशासन कार्यालयको जिम्मेवारीमा रहने व्यवस्था २०६८ सम्म रह्यो । त्यसयता राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड अभिभावकत्वको यो संस्था अब राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणअन्तर्गत रहने प्रस्ताव छ । खासमा जिल्लामा सरकारका मुख्य प्रतिनिधिका हैसियतमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी गाई गौशाला सञ्चालक बोर्डको अध्यक्ष रहने प्रावधान हटेपछि स्थानीय रूपमा अभिभावकत्व गर्ने कोही नहुँदा यहाँको मनपरि भन्नु बढेको गौशालाका स्थानीय बताउँछन् ।

गौशाला र निगौलमा गरी छवटा गोठमा भरिभराउ रहने गाई

अहिले तीनवटा गोठमा खुमिचएका छन् । २०६८ सालसम्म यहाँ गाईको संख्या भण्डै ५०० को हाराहारीमा रहेकामा अहिले यो संख्या १०० मुनि खुम्चेको छ । 'गाईले राम्ररी खान पाएका छैनन्,' गौशाला नगरप्रमुख डा. दीपेन्द्र महता भन्छन्, 'संघीय सरकारले यसको निदानमा पहिलो तत्परता देखाउनुपर्छ ।' निगौल गाई गौशालासँग भएको जग्गाको वैधानिक स्वामित्व, गोठ र भवनहरूसहितका संरचना व्यवस्थित गर्नसके यो ठाउँ धार्मिक पर्यटन र आर्थिक उपाजनका लागि उर्वर बन्नसक्ने आफूसँग कार्ययोजना रहेको डा. महताको भनाइ छ ।

नगरप्रमुख महताले स्वामित्वसहितको जिम्मेवारी दिन अड्चन भए व्यवस्थापनको जिम्मामात्र दिए पनि नगरपालिकाले यसको सम्भार गर्ने प्रतिवद्धता जनाएको बताए । निगौल गाई गौशाला सञ्चालनका लागि अहिले पनि श्रेस्तामा १४८ विघा जग्गा छ । गौशाला दरभंगा महाराजबाट उपहारमा प्राप्त नासो भएकाले यसको अतिक्रमित जग्गा स्वामित्वमा फर्काउन संकल्पसहितको योजना चाहिने गौशाला-२ निगौलकै बासिन्दा रहेका महोत्तरी-१ का प्रतिनिधिसभा सदस्य लक्ष्मी महता कोइरी बताउँछन् ।

यता गौशालाका सर्वसाधारण

गाई गौशालाको पूर्वस्थिति फर्काउन तीनै तहका सरकारको समन्वयात्मक पहलकदमी हुनुपर्नेमा उनको जोड छ । गौशालामा अहिले पनि राष्ट्रिय सहकारी बोर्डले पठाएका ज्वालादारीसहित ३० जना कर्मचारी छन् । आफू २०७९ साउनमा जिम्मेवारीमा आउँदा ७० लाखभन्दा माथि रहेको कार्यालयले तिर्नुपर्ने बक्यौता खेतीपातीवाटै भएको आम्दानीबाट तिरै २४ लाखमा भारेको अहिलेका कार्यालय प्रमुख वीरबहादुर चौधरी भन्छन्, 'तर आर्थिक अवस्था भने फेरिएको छैन ।'

यता गौशालाले पाउनुपर्ने रकम नआएको उनको गुनासो छ । गौशालाले पोखरी ठेक्का र वाली ठेक्काबाट ७९ लाख करिब पाउनुपर्ने रकम ठेकेदारबाट नपाउँदा आर्थिक समस्या भेल्लुपरेको चौधरीले बताए । गाई गौशालाको नाउँमा १४८ विघा जग्गामध्ये राजनीतिक क्षेत्रबाट संरक्षित व्यक्तिहरूबाट भण्डै ५० विघा जति अतिक्रमणको चपेटामा परेको जनाइएको छ । यो अतिक्रमण गरिएका जग्गामा घर ठडिएका छन् । जग्गामध्येमा १० विघामा गाई गोठ, नौ/नौ विघामा पोखरी र फुलवारी र करिब ५६/५७ विघाजति खेतीयोग्य जग्गा छ । गाई गौशालाको जग्गामध्ये तीन विघामा गौशाला नगरपालिकाले पशु हाट लगाउँदै आएको छ । रासस

सडक स्तरोन्नति गर्न माग

निस्दी गाउँपालिकाका अध्यक्ष मुक्तबहादुर सारुका अनुसार यो सडक संघ सरकारको मातहतमा रहेकाले प्रदेश र गाउँपालिका आफैले खर्च गर्न नपाउने हुँदा स्तरोन्नतिको काम नभएको हो । दुई प्रदेशलाई जोड्ने सहज पहुँचमार्गको सडक स्तरोन्नति गर्न संघीय सरकारले पर्याप्त बजेट विनियोजन नगर्दा समस्या भइरहेको छ । सडकखण्डलाई प्राथमिकतामा राखेर संघीय सरकारले बजेट उपलब्ध गराउनुपर्छ ।

उनले सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराउने र छिटोभन्दा छिटो सडक स्तरोन्नतिको माग गर्ने जानकारी दिए । सडक स्तरोन्नतिका सम्बन्धमा जनस्तरबाट सरोकारवाला निकाय तथा व्यक्तिलाई पटक-पटक ध्यानाकर्षणपत्र बुझाउँदा पनि समयमै दिगो र प्रभावकारी काम हुन नसक्दा स्थानीय, यात्री तथा व्यवसायीले कष्टसँग यात्रा गर्न बाध्य बनेका छन् ।

क्षतिग्रस्त सडकखण्डको तत्काल अनुगमन गरी मर्मतसम्भार, उचित ढल निकास गर्दै सडकको दीर्घकालीन स्तरोन्नति र उपयुक्त समय सीमा निर्धारण, बाह्रै महिना सडक सञ्चालन गर्न नियमित मर्मत, आगामी बजेटबाट यस सडकखण्डलाई विशेष महत्वका साथ पर्याप्त बजेट विनियोजन, काममा भइरहेको ढिलासुस्ती, लापरवाही र अनियमितताका सम्बन्धमा पालिकाबाट नियमित अनुगमन तथा निगरानी गर्न युवाहरूले ध्यानाकर्षणपत्र गाउँपालिकामा बुझाएका छन् ।

फोहोरलाई मोहोर बनाउन अग्रसर बिपी कोइराला क्यान्सर अस्पताल

चितवन- यहाँस्थित बिपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालबाट निस्केका फोहोरलाई पर्यावरणमैत्री रूपमा व्यवस्थापन गर्दै आइएको छ । अस्पतालले फोहोरको स्रोतमा नै वर्गीकरण गरी दुई प्रविधि र अन्य विधि प्रयोग गरेर व्यवस्थापन गर्दै आएको छ ।

अस्पतालले पुनः प्रयोग हुने वस्तुलाई अलग्गै, कुहिने वस्तुबाट बायोग्यास, माइक्रोवेभ टेक्नोलोजीसहितको सेडिङ मेसिनबाट फोहोरलाई घटाएर निःसंक्रमित बनाउने गरेको अस्पतालका बायोमेडिकल इन्जिनियर रूपेश मिश्रले जानकारी दिए । उनका अनुसार अस्पतालको फोहोर व्यवस्थापन प्रणालीमा मुख्यतया दुईवटा प्रविधि प्रयोग गरिएको छ । बायोग्यास प्लान्टबाट बार्डहरूबाट निस्कने खानाका फोहोरलाई कुहाएर बायोग्यास उत्पादन गरिन्छ ।

माइक्रोवेभ टेक्नोलोजीसहितको सेडिङ मेसिन अस्पतालको बायोमेडिकल फोहोर प्रशोधन गर्ने मुख्य उपकरण हो । अस्पतालबाट निस्कने सिसा, धारिलो वस्तु (निडल, सर्जिकल ब्लेड), कपडाका टुक्रा र प्लास्टिकजस्ता सबै प्रकारका फोहोर मिसाएर राख्न सकिन्छ । यो मेसिनको क्षमता २५० लिटर रहेको उनले जानकारी दिए । मिश्रले भने, 'यसले करिब ३० मिनेटमा फोहोरलाई प्रशोधन गर्छ । मेसिनभित्र रहेको स्त्रेडर ब्लेडले फोहोरलाई सानो टुक्रा बनाउँछ र सँगै रहेको इन्टिग्रेटेड माइक्रोवेभ टेक्नोलोजीले यसलाई स्टेरिलाइज (निःसंक्रमण) गर्छ ।'

प्रशोधनपछि, निस्कने फोहोर चिन्न नसकिने धुलोको टुक्रा हुने गर्छ । यस प्रक्रियाबाट फोहोरको आयतन ८५ प्रतिशत र तौल २५ प्रतिशतसम्म घट्ने उनले जानकारी दिए । यो प्रविधि पुराना इन्सिनेरेटरको तुलनामा वातावरणीय रूपमा बढी सुरक्षित मानिएको उनको भनाइ छ ।

माइक्रोवेभ टेक्नोलोजी आफैमा सुरक्षित भएकाले यसले वातावरणीय प्रदूषण नल्याउने उनले बताए । मेसिनबाट निस्कने बाफलाई समेत हेपा फिल्टरमार्फत शुद्ध पारेर मात्र वातावरणमा छाड्ने गरिएको छ ।

अस्पतालबाट दैनिक ४० देखि ६० किलो फोहोर

संकलन हुने गरेको छ । यो फोहोरलाई रडअनुसार इस्ट्रिक्चनमा वर्गीकरण गरी माइक्रोवेभ मेसिनमा प्रशोधन गरिन्छ । बार्डहरूबाट फोहोर संकलन गर्ने बेलादेखि नै कलर कोडिङअनुसार (रातो, हरियो इस्ट्रिक्चन) फोहोर छुट्याइन्छ । त्यसपछि, संकलनस्थलमा ल्याएर थप सेपिग्रेसन गरिन्छ र प्रशोधनका लागि पठाइन्छ । कर्मचारीहरूका लागि पञ्जा, मास्क, हेल्मेट, गमबुट र छुट्टै पोसाकसहित आवश्यक सुरक्षा उपकरण उपलब्ध गराइएको उनले बताए । यद्यपि फोहोर व्यवस्थापनमा प्रत्यक्ष संलग्न कर्मचारीलाई निरन्तर एउटै काममा खटाउनुको सट्टा हरेक छ महिनामा जिम्मेवारी परिवर्तन (रोटेसन) गर्नेबारे पनि अस्पताल व्यवस्थापनले विचार गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

अस्पतालजन्म फोहोर व्यवस्थापन राज्यकै लागि चुनौतीपूर्ण रहेको अवस्थामा क्यान्सर अस्पतालले फोहोरलाई उचित तरिकाले व्यवस्थापन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड पालना गर्ने कोसिस गरिरहेको अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक शिवजी पौडेलले जानकारी दिए । अस्पतालले फोहोर व्यवस्थापनलाई अझ व्यवस्थित बनाउन र यसबाट आम्दानीसमेत गर्न 'फोहोरबाट मोहोर'

कार्यक्रमको प्रक्रिया अगाडि बढाएको उनले बताए । यसअन्तर्गत प्रशोधन गर्न मिल्ने वस्तु विक्री गर्ने योजना रहेको र यसका लागि भरतपुर महानगरबाट बोलपत्र आह्वान गरिसकेको र सम्झौता गर्ने प्रक्रियामा रहेको कार्यकारी निर्देशक डा. पौडेलले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार वातावरणीय प्रदूषणले क्यान्सरजस्ता रोगको जोखिम बढाउँछ । क्यान्सरजस्ता रोग आन्तरिक कारणले करिब १५ प्रतिशत हुने भए पनि कीटनाशक औषधि, दूषित वातावरण र अन्य बाह्य कारणले क्यान्सर हुने सम्भावना बढी हुने भएकाले फोहोरको उचित व्यवस्थापन महत्त्वपूर्ण विषय रहेको उल्लेख गर्छन् ।

अस्पतालले हालको फोहोर व्यवस्थापन प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गर्न तरल (लिक्विड) फोहोर व्यवस्थापनका लागि पनि छुट्टै प्लान्ट राख्ने योजना रहेको उनले बताए । अस्पतालले हाल अस्पतालबाट निस्कने पानीको फोहोरलाई नर्कट प्रणाली र साना ढुंगाहरूको प्रयोगबाट शुद्धीकरण गरिन्छ । शुद्धीकरणपछिको पानी पर्यावरणमैत्री रूपमा बाहिर निकालिने कार्यकारी निर्देशक पौडेलले बताए । रासस

कनकाई नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

जामुनबारी, काणा

अनलाइन बोलपत्र आह्वानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८२/०२/२८

यस नगरपालिकाको तपशिल बमोजिमको निर्माण कार्य संचालन गर्नका लागि बोलपत्र आह्वान गरिएको छ । बिस्तृत सूचना, शर्तहरू तथा बोलपत्र फारम www.bolpatra.gov.np/egg मा राखिएको छ । बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मिति २०८२/०३/२७ मध्याह्न १२ बजेभित्र तथा बोलपत्र खुल्ने मिति २०८२/०३/२७ दिउँसो १२:३० बजे ।

सि नं.	बोलपत्रको बितरण	ल.इ. रकम ब्याट सहित	बिडबन्ड रकम	फारम दस्तुर
१	नगर प्रहरी ब्यारेक निर्माण Kanakai/NCB/Works/10/081-82	रु ८१,९३,३५९.६५	रु २,००,०००.००	रु ३,००,०००.००

मण्डनदेउपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

महादेवस्थान, काभ्रेपलाञ्चोक

बागमती प्रदेश, नेपाल

वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) प्रतिवेदनको प्रस्ताव उपर सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धी सूचना

(प्रकाशन मिति: २०८२/०२/२८)

बागमती प्रदेश काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला मण्डनदेउपुर नगरपालिकाद्वारा निम्न बमोजिमको प्रस्ताव कार्यान्वयन गर्न लागिएको छ ।

प्रस्तावको व्यहोरा	प्रभाव पर्ने जिल्ला/न.पा./वडा नं.
नगरपालिका क्षेत्राधिकार भित्र बग्ने इन्द्रावती नदीको विभिन्न वगर क्षेत्रबाट दिगो र वातावरण मैत्री रूपले नदीजन्म पदार्थहरूको उत्खनन	काभ्रेपलाञ्चोक, मण्डनदेउपुर न.पा.वडा नं. ७,९,१० र १२

माथि उल्लिखित प्रस्तावको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन तयार भैरहेको र बागमती प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७ परिच्छेद-२ को दफा ३(४) बमोजिम सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने प्रावधान अनुस्यू निम्न लिखित मिति, समय तथा स्थानमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम राखिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दै सबै इच्छुक महानुभावहरूलाई उक्त सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा उपस्थित भई आफ्नो राय-सुझाव लिखित तथा मौखिक रूपमा दिनुहुनका लागि सबैमा हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम				
मिति: २०८२/०३/०१, समय: दिउँसो २ बजे				
स्थान: मण्डनदेउपुर नगरपालिका, महादेवस्थान, काभ्रेपलाञ्चोक, नेपाल				
राय सुझावको लागि पत्राचार गर्ने ठेगाना:				
<table><tr><th>प्रस्तावकको नाम र ठेगाना</th><th>परामर्शदाताको नाम र ठेगाना</th></tr><tr><td>मण्डनदेउपुर नगरपालिका, महादेवस्थान, काभ्रेपलाञ्चोक इमेल: mandandeupurmun@gmail.com फोन नं. ०११-४१२११३, ४१२११४</td><td>ग्रेट हिमालयन रिसर्च एण्ड कन्सल्ट प्रा.लि., काठमाडौं इमेल: ghrc018@gmail.com फोन नं.: ९८५१२०३४५३</td></tr></table>	प्रस्तावकको नाम र ठेगाना	परामर्शदाताको नाम र ठेगाना	मण्डनदेउपुर नगरपालिका, महादेवस्थान, काभ्रेपलाञ्चोक इमेल: mandandeupurmun@gmail.com फोन नं. ०११-४१२११३, ४१२११४	ग्रेट हिमालयन रिसर्च एण्ड कन्सल्ट प्रा.लि., काठमाडौं इमेल: ghrc018@gmail.com फोन नं.: ९८५१२०३४५३
प्रस्तावकको नाम र ठेगाना	परामर्शदाताको नाम र ठेगाना			
मण्डनदेउपुर नगरपालिका, महादेवस्थान, काभ्रेपलाञ्चोक इमेल: mandandeupurmun@gmail.com फोन नं. ०११-४१२११३, ४१२११४	ग्रेट हिमालयन रिसर्च एण्ड कन्सल्ट प्रा.लि., काठमाडौं इमेल: ghrc018@gmail.com फोन नं.: ९८५१२०३४५३			

‘महाभोज’ पोखरामा प्रिमियर

दिनेश राउतको निर्देशन रहेको फिल्म ‘महाभोज’को सोमबार पोखरामा प्रिमियर गरिएको छ । प्रिमियरमा चलचित्रका कलाकारहरू आर्यन सिग्देल, खगेन्द्र लामिछाने, अञ्जना बराइली, मलिका महत, बुद्धि तामाङ, निर्देशक दिनेश राउत र निर्माता हिमाल कडरिया लगायत सहभागी थिए । अतिथिको रूपमा पोखरा महानगरपालिकाका मेयर धनराज आचार्य, प्रमुख जिल्ला अधिकारी दुर्गादेवी शर्मा, केही सहकारी पीछितहरू, विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वहरूको उपस्थिति थियो । फिल्म हेरेपश्चात् दर्शकले कथा, प्रस्तुति शैली र कलाकारहरूको अभिनयको प्रशंसा गरेका छन् ।

बुधबार, २८ जेठ, २०८२ (Wednesday, June 11, 2025)

‘वर्षमा एउटा चलचित्रमा काम गर्छु’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- अभिनेता राजेश हमालले वर्षमा एउटा चलचित्रमा काम गरी कलाकारिता क्षेत्रमा नै रमाउने बताएका छन् । सोमबार साँझ ६१औँ जन्मदिनको अवसरमा ‘युगदेखि युगसम्म’ पुस्तक अनावरण कार्यक्रममा अभिनेता हमालले वर्षमा एउटा चलचित्र लिएर दर्शकसम्म पुगी यसै क्षेत्रमा रमाउने चाहना रहेको बताए ।

उनले भने, ‘केही वर्ष म चलचित्रबाट हराएँ । किनकि मैले खोजेको जस्तो विषयवस्तु र निर्माण समूहसँग जोडिन पाएको थिइन, तर अब वर्षमा एउटा चलचित्रमा काम गर्ने सोच बनाएको छु । म जति समय काम गर्छु, एउटा चलचित्र वर्सेन दर्शकसम्म पुगोस् भन्ने चाहना छ, यद्यपि

त्यसका लागि राम्रो विषयवस्तु चाहिन्छ ।’ उनले आउँदो वर्ष पुनः नयाँ चलचित्र लिएर दर्शकसमक्ष पुग्ने बताए । ‘अहिले प्रदर्शनरत चलचित्र ‘नरसिंहा अवतार’ का क्रममा दर्शकसँग भेटघाट गर्दा पनि उहाँहरूको इच्छा चलचित्रबाट गायब नभइदिएहुन्थ्यो भन्ने पाएँ । सोही कारण पनि नयाँ चलचित्रको तयारी गरिरहेको छु, तर हतार गरेर काम गर्ने पक्षमा भने म छैन’, अभिनेता हमालले भने ।

पुस्तकका विषयमा जानकारी दिँदै उनले ३५ वर्ष लामो कलाकारिता यात्रामा सार्वजनिक नभएको व्यक्तिगत जीवन, परिवार एवं समाज र अन्य विभिन्न विषयलाई समेटिएको जानकारी दिए । उनले आठ वर्षपछि अभिनय गरेको चलचित्र ‘नरसिंहा अवतार’ यही जेठ ९ गतेदेखि नेपालभर प्रदर्शन भइरहेको छ ।

टिजरमा सारा शर्माको डेब्यू फिल्म ‘मोहर’

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- साउनको २३ गतेबाट रिलिजमा आउन लागेको फिल्म ‘मोहर’को टिजर सार्वजनिक भएको छ । निर्माणपक्षले ओएसआर डिजिटलको च्यानलबाट फिल्मको १ मिनेट १८ सेकेन्ड लामो टिजर सार्वजनिक गरेको हो । फिल्म मेकर्स प्रा.लि.को सार्वजनिक टिजरले नलेखिएको नियमको कथा बोल्छ । फिल्ममा ‘देउकी’को कथालाई उल्लेख गरेको टिजरबाट बुझ्न सकिन्छ । सार्वजनिक टिजरमा नायक पल शाहको दोहोरो अवतार देख्न

सकिन्छ । पल लामो र छोटो कपालमा देखिएका छन् । लामो कपाल पालेका पलको कथा नायिका बेनिशा हमाल र बाल-कलाकार सारा शर्मासँग जोडिएको छ । यस्तै, कपाल छोटो पालेका पलको कथा नायिका नीति शाहसँग जोडिएको छ । फिल्म मेकर्स प्रा.लि.को प्रस्तुतिमा तयार भएको फिल्मका निर्माता चुम्बन जंग शाही हुन् । ओम प्रतीकको लेखन तथा निर्देशनमा तयार भएको फिल्ममा पल शाह, अर्जुन जंग शाही, बेनिशा हमाल, नीति शाह, मिथिला शर्मा,

रवीन्द्र भ्वा, लक्ष्मी गिरी, मिस पवी, सुशील देवकोटा, लक्ष्मीनाथ तिमिल्सिना, सिद्धार्थ सिंह, माधव दत्त पण्डित, गीता थापा, नवीन खतिवडा र बाल-कलाकार सारा शर्माको मुख्य भूमिका छ । कुमार महर्जनको एक्सन रहेको फिल्ममा कविराज गहतराज र रामजी लामिछानेको कोरियोग्राफी, समीर मियाको भीएफएक्स, सत्यम रानाको सीजीआई, सुरेश अधिकारी, थानेश्वर गौतम र एसडी योगीको संगीत, भूपेन्द्र अधिकारीको सम्पादन, विपेन बस्न्यातको डिओपी छ ।

‘मिरमिरे’मा प्रकाश सपुतको इन्ट्री

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- चलचित्र ‘मिरमिरे’मा अभिनेता प्रकाश सपूत अनुबन्ध भएका छन् । अभिनेता दयाहाङ राईपछि प्रकाश यो चलचित्रमा भित्रिएका हुन् । ‘मिरमिरे’बाट प्रकाश र दयाहाङले पहिलो पटक सहकार्य गर्ने भएका छन् । अन्य कलाकारबारे हालसम्म यो टिमले जानकारी दिएको छैन । ‘हामी कलाकारसँग सम्झौताकै क्रममा छौं । केहीसँग कुरा भइरहेको छ,’ निर्देशक यम शेर्पाले भने, ‘हामी अहिले बजारले रुचाएका र अभिनयमा पक्कड भएका कलाकारलाई नै लिएर काम गर्नेछौं ।’

प्रकाश यो चलचित्रमा अभिनेताका रूपमा मात्रै रहनेछन् वा सांगीतिक पाटोमा पनि जोडिनेछन् भन्नेबारे खुलाइएको छैन । अभिनेता प्रकाश सपूतले ‘मिरमिरे’मा जोडिन

पाउँदा खुसी व्यक्त गरे । आफ्नो भूमिका विशेष र महत्त्वपूर्ण रहेको बताउँदै उनले यस चलचित्रले आफूलाई नयाँ उचाइ दिने विश्वास व्यक्त गरे ।

यासां फिल्मसको प्रस्तुति रहने चलचित्रले ग्रामीण परिवेशको सामाजिक कथा भन्ने निर्देशक यमले जानकारी दिए । चलचित्रको निर्देशनसँगै स्टोरी पनि यम शेर्पा स्वयंले लेखेका छन् । निम्नु शेर्पा, छोइछा लामा शेर्पा र आर्इछ्छिरेड शेर्पा निर्माता रहेको ‘मिरमिरे’का सह-निर्मातामा गोविन्द बोहरा र ईश्वर श्रेष्ठ छन् । यो चलचित्रको कार्यकारी निर्मातामा आरआर फिल्मसका सञ्चालक समेत रहेका चलचित्र वितरक रोहित कट्टेल रहेका छन् । ‘मिरमिरे’लाई २०८२ मा रिलिज हुनेछ । प्रदर्शन मिति भने तय भएको छैन । चलचित्रलाई आरआर फिल्मसले वितरण गर्नेछ ।

रंजशाला

खेलकुद अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा स्थापित हुँदै गएको छ : दाहाल

■ प्रभाव संवाददाता

कास्की- पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल नेपाली खेल क्षेत्र निकै विकसित हुँदै गएको बताएका छन् ।

नेपाल स्पोर्ट्स एकेडेमीको आयोजनामा मंगलबारदेखि पोखरामा सुरु भएको ‘प्रचण्ड कप’ राष्ट्रिय महिला भलिबल प्रतियोगिताको उद्घाटन गर्दै उनले खेलकुद राष्ट्रिय एकता र अन्तरराष्ट्रिय भाइचारा अभिवृद्धिको समेत प्रतीक बनेको बताए ।

अध्यक्ष दाहालले आफ्नो प्रधानमन्त्रीकालमा खेल क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर नीति तथा योजना कार्यक्रम बनाउने पहल गरेको स्पष्ट पारे । अध्यक्ष दाहालले भने, ‘नेपाली खेल क्षेत्र विकसित हुँदै गएको छ । मैले नीतिगत मात्र होइन खेलकुद क्षेत्रको नेतृत्वमा सफल व्यक्तित्वहरू ल्याएका कारणले अहिले नेपाली खेल राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय क्षेत्रमा निकै स्थापित भएको छ ।’ उनले नेपाली खेलाडीहरूले विस्तारै अन्तरराष्ट्रिय प्रतियोगितामा पदकको वर्षा गर्ने गरेको र अहिले नेपालमा ऐन कानुनले पनि खेलाडीको जीवनलाई सुनिश्चित गर्ने पहल भएको बताए । अध्यक्ष दाहालले आफू दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री भएका बेलामा भलिबललाई मन्त्रिपरिषद्बाट राष्ट्रिय खेल घोषणा गरेको स्मरण गर्दै उनले त्यसपछि देशभित्र भलिबल खेलको महत्त्व अझ बढेको उल्लेख गरे । ‘नेपालको भूगोल, संस्कृति,

हावापानी र नेपालीजनसँग मेल खाने खेल भएकाले मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय गरेको गरिएको हो । त्यसपछि भलिबलको मान्यता राष्ट्रिय र अन्तरराष्ट्रिय क्षेत्रमा बढेको र पदक जित्ने सुरुआत भएको हो’, दाहालले भने ।

राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्का सदस्य सचिव टंकलाल घिसिङले खेलाडीले खेल खेलेर आफ्नो जीवन निर्वाह गर्ने वातावरण बनेको बताए । पोखरा महानगरपालिका प्रमुख धनराज आचार्यले पोखरामा निरन्तर भइरहेका विभिन्न खेलकुदका प्रतियोगिताका कारणले पोखरा भ्रमण वर्ष २०२५ सफल बनेको बताए ।

आयोजक नेपाल स्पोर्ट्स एकेडेमीका अध्यक्ष दीपक

कोइरालाले भलिबल खेललाई अझ लोकप्रिय बनाउने र राष्ट्रियस्तरको प्रतियोगितामार्फत महिला खेलाडी उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखिएको बताए । अखिल नेपाल खेलकुद महासंघका अध्यक्ष शिव कोइरालाले महासंघले वर्षभरिने बृहत् खेलकुद महोत्सवका रूपमा विभिन्न खेलकुदका प्रतियोगिता सञ्चालन गरिरहेको जानकारी दिए । यही जेठ ३१ गतेसम्म पोखरा रंगशालाभित्रको बहुउद्देश्यीय कभर्ड हलमा सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा नेपालका प्रमुख क्लब तथा टिमहरू सहभागी

छन् । प्रतियोगितामा विभागीय टोली नेपाल पुलिस क्लब, एपीएफ क्लब, गण्डकी प्रदेश टिम, एभरेष्ट भलिबल क्लब, न्यू डायमण्ड युथ स्पोर्ट्स क्लब र स्टेप रामपुर गरी छ टोलीको सहभागिता रहेको छ । प्रतियोगिता लिंग तथा नकआउट चरणमा सञ्चालन गरिने आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगिताको च्याम्पियन टोलीले रु छ लाख, उपविजेताले रु तीन लाख, र तेस्रो हुने टिमले रु एक लाख पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् । रुकुम पश्चिमको टिम खेलाडीले रु २० हजार, तथा विभिन्न विभागत उत्कृष्ट खेलाडीहरूले जनही रु १० हजारका दरले पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् ।

एएफसी एसियन कप

नेपाल लाओससँग पराजित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- एएफसी एसियन कप छनोटअन्तर्गत तेस्रो चरणको दोस्रो खेलमा नेपाल घरेलु टोली लाओससँग पराजित भएको छ । न्यु लाओस राष्ट्रिय रंगशालामा सम्पन्न खेलमा लाओससँग नेपाल २-१ गोलअन्तरले पराजित भएको हो । अन्तरराष्ट्रिय फुटबल प्रतियोगितामा नेपाल लाओससँग पहिलो पटक पराजित भएको हो ।

लाओसको जितमा दामोथ थोङखामसाभाथ र पिटर पान्यावोङले समान एक एक गोल गरे । नेपालविरुद्ध लाओसले खेलको १३औँ मिनेटमा पहिलो अग्रता लियो । लाओसका लागि दामोथले

गोल गरे । त्यसपछि, खेलको दोस्रो हाफ सुरु भएको चौथो मिनेटमा नेपालले दोस्रो गोल खायो । लाओसका पिटरले गोल गर्दै टोलीलाई दोस्रो अग्रता दिलाए ।

खेलमा २-० गोलले पछि परेको नेपालले खेलको ५१औँ मिनेटमा एक गोल फर्कायो । नेपालका मनिष डांगीलाई लाओसका खेलाडीले बक्सभित्र खेलको ५१औँ मिनेटमा फाएल हाने । त्यसपछि, नेपालले पेनाल्टीको अवसर प्राप्त गर्‍यो । सोही पेनाल्टीलाई सदुपयोग गर्दै मनिषले गोल गरे ।

त्यसपछि, खेलमा गोल हुन सकेनन् र अन्ततः लाओसले नेपालमाथि २-१ गोलको एतिहासिक जित दर्ता गर्‍यो । यसअघि नेपाल

पहिलो खेलमा मलेसियासँग २-० ले पराजित भएको थियो । दुई खेलको समाप्तिमा नेपालले अंकको खाता खोल्न सकेको छैन ।

यसैगरी नेपाल र लाओस यसअघि छ पटक आमने सामने भएका थिए । जसमा नेपालले चार खेलमा लाओसलाई हराउँदा दुई खेल बराबरीमा सकिएका थिए ।

नेपाल सम्मिलित समूहमा लाओस, मलेसिया र भियतनाम रहेका छन् । प्रतियोगितामा समूह विजेताले सन् २०२७ मा साउदी अरेबियामा हुने १९औँ एसियन कप फुटबल प्रतियोगितामा भाग लिन पाउने छन् । नेपालले अब आफ्नो तेस्रो खेल आगामी अक्टोबरमा भियतनामसँग खेल्नेछ ।

तेस्रो रुकुम कप भलिबल

बौंदीकाली बन्यो च्याम्पियन

त्रिवेणी (रुकुमपश्चिम) (प्रस)- तेस्रो रुकुम कप भलिबल प्रतियोगिताको उपाधि नवलपुरको बौंदीकालीले जितेको छ । मुसिकोट नगरपालिका-१ खलंगामा सम्पन्न फाइनल खेलमा बौंदीकालीले रुकुम पश्चिमको हाम्रो सरोकार टोलीलाई पराजित गरेको हो । बौंदीकालीले फाइनलमा हाम्रो सरोकारलाई ३-० को सोभो सेटमा पराजित गरेको हो । बौंदीकालीमा राष्ट्रियस्तरको प्रतियोगिता खेल्नकेका हिमाल सुनारी, सरोज बर्देवा र राजन दर्लाभी मगर तथा हाम्रो सरोकारमा धनबहादुर भट्ट, विष्णु बस्नेत र मनोज धिमिरे सम्मिलित थिए । उपाधिसँगै बौंदीकालीले रु ५ लाख ११ हजारसहित मेडल र प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको आयोजक रुकुम पश्चिम भलिबल प्रशिक्षण केन्द्रका अध्यक्ष तेजविक्रम बुढाले जानकारी दिए । यसैगरी उपविजेता नवलपुरको हाम्रो सरोकारले रु २ लाख ६१ हजार, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्‍यो । रुकुम पश्चिमको टिम खनाल’ तेस्रो तथा सल्यानको वनगाड कुम्भङले सान्त्वना पुरस्कार प्राप्त गरेको छ । दुवै टोलीले क्रमशः रु एक लाख ५१ हजार र रु एक लाख

११ हजार पुरस्कार प्राप्त गरे । प्रतियोगितामा सात टोलीले प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । महिलातर्फ रुकुम पश्चिमको बाँफिकोट गाउँपालिकाले उपाधि जितेको छ । फाइनल खेलमा रुकुम पूर्वको जनज्योति युवा विकास केन्द्रलाई ३-० को सोभो सेटमा पराजित गर्‍यो । उसले योसँगै रु एक लाख नगदसहित

मेडल र प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको छ । उपविजेता जनज्योतिले रु ५५ हजार, तेस्रो भएको रुकुम भलिबल टोलीले रु ५० हजार, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् । चौथो भएको रुकुम पूर्वको सीमा भलिबल क्लबले रु २५ हजार पुरस्कार प्राप्त गरेको आयोजक संस्थाले जनाएको छ ।

लस एञ्जलसमा विरोध प्रदर्शन रोक्न ट्रम्पले परिचालन गरे नौसैनिक

लस एञ्जलस (अमेरिका)– अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले सोमवार लस एञ्जलसमा सक्रिय कर्तव्यमा रहेका अमेरिकी मरिन र थप दुई हजार नेसनल गार्ड सेनालाई आदेश दिएका छन् । उनले आप्रवासी गिरफ्तारीको विरोध गर्नेहरूलाई पहिलेभन्दा बढी 'कडा चोट' लाने धम्की दिएका छन् ।

ट्रम्पको ७०० पूर्णकालीन व्यावसायिक सैन्य कर्मचारी र हजारौँ राष्ट्रिय गार्ड सैनिकहरूको असाधारण परिचालन ठूलो विदेशी जन्म र ल्याटिनो जनसंख्या भएको लस एञ्जलस सहरमा दर्जनौँ आप्रवासी पक्राउद्वारा सुरु गरिएको सडक विरोधको चौथो दिनमा आएको हो ।

क्यालिफोर्नियाका गभर्नर गेभिन न्युसमले यो कदमको कडा आलोचना गर्दै एस्मा पोस्ट गरे, 'अमेरिकी मरिनहरूलाई 'तानाशाही राष्ट्रपतिको विकृत कल्पना पूरा गर्न आफ्ना देशवासीहरूको सामना गर्दै अमेरिकी भूमिमा तैनाथ गर्नु हुँदैन । यो गैरअमेरिकी हो ।'

यो परिचालन आइतवार लस एञ्जलसको मुख्य सहरमा प्रदर्शनकारीहरूले सडकहरू कब्जा गरेपछि, कारहरू जलाएपछि र पसलहरू लुटेपछि आएको हो । जुन दृश्यहरूमा कानुन प्रवर्तनले अश्रुग्यास र रबर बुलेटले जवाफ दिएको थियो । तर सप्ताहान्तको प्रदर्शनले अधिकारीहरूले भनेअनुसार अवैध आप्रवासी र गिरोह सदस्यहरूको दर्जनौँ गिरफ्तारी सुरु गरेपछि सोमवारको प्रदर्शन धेरै हदसम्म शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भयो ।

'सुगरहरू घर जाऊ !' प्रदर्शनकारीहरूले संघीय हिरासत केन्द्रवाहिर राष्ट्रिय गार्डहरूलाई चिच्याए । अरूले प्रहरी नियन्त्रण

रेखाहरू पार गर्दा चिह्न नभएका सवारीसाधनहरूको छेउमा ठोक्काए । लस एञ्जलसबाट करिब ३२ माइल (५० किलोमिटर) दक्षिणपश्चिममा रहेको नजिकैको सहर सान्ता अनामा कानुन प्रवर्तनले आप्रवासन र भन्सार प्रवर्तन (आईसिई) एजेन्सीको विरुद्धमा नारा लगाउने प्रदर्शनकारीहरूमाथि अश्रुग्यास र फ्ल्यास-ब्याड ग्रेनेडहरू फायर गरेको थियो ।

कडा प्रहार गर

वासिङ्टनमा बोल्दै ट्रम्पले प्रदर्शनकारीहरूलाई 'व्यावसायिक आन्दोलनकारी र विद्रोही' भनेका थिए । सामाजिक सञ्जालमा उनले प्रदर्शनकारीहरूले सैनिकहरूलाई थुकेका थिए भन्दै 'यदि तिनीहरूले यसो गरिरहे भने, म तपाईंलाई वाचा गर्छु कि तिनीहरूलाई पहिलेभन्दा कडा प्रहार गरिने छ' भने । हिंसाका पृथक र आँखा खिच्ने कार्यहरूका बावजुद अधिकारीहरू र स्थानीय कानुन प्रवर्तनहरूले सप्ताहान्तमा अधिकांश प्रदर्शनकारीहरू

शान्तिपूर्ण रहेको जोड दिए । लस एञ्जलसभरका विद्यालयहरू सोमवार सामान्य रूपमा सञ्चालन भइरहेका थिए भने फैलिएको सहरमा जीवनको लयहरू धेरै हदसम्म अपरिवर्तित देखिन्थे । ट्रम्पको विरोध प्रदर्शनको वर्णनको विपरीत मेयर करेन बासले भने, 'यो केही सडकमा पृथक छ । यो सहरव्यापी नागरिक अशान्ति होइन ।'

लस एञ्जलसका प्रहरी प्रमुख जिम म्याकडोनलले स्थानीय अधिकारीहरूले सहरलाई नियन्त्रण गर्न सक्षम भएको बताए । 'प्रत्यक्ष समन्वयविना संघीय, सैन्य कर्मचारीहरूको परिचयले लजिस्टिक चुनौतीहरू सिर्जना गर्दछ र महत्त्वपूर्ण घटनाहरूमा भ्रम पैदा गर्दछ,' उनले पत्रकारहरूलाई भने ।

लस एञ्जलस प्रहरी विभागका अधिकारीहरूले दुई दिनमा कम्तीमा ५६ जनालाई पक्राउ गरिएको र पाँच अधिकारीलाई हल्का चोट लागेको बताएका छन् । अधिकारीहरूका अनुसार सान

फ्रान्सिस्कोमा विरोध प्रदर्शनमा करिब ६० जनालाई पक्राउ गरिएको छ ।

प्रदर्शनकारीहरूले सोमवार न्युयोर्क सिटी र टेक्सासको अस्टिनमा पनि प्रहरीसँग झडप गरेका थिए । म्यानहट्टनको संघीय भवन नजिकै करिब १०० जना भेला भएपछि प्रहरीले धेरैलाई पक्राउ गरेको थियो । त्यहाँ अत्यागमन सुनुवाइको आয়োजना गरिएको थियो । ट्रम्पको सेनाको प्रयोग अमेरिकी राष्ट्रपतिको लागि 'अविश्वसनीय रूपमा दुर्लभ' कदम भएको लस एञ्जलसको साउथवेस्टर्न ल कलेजकी प्राध्यापक र अमेरिकी वायुसेनाकी पूर्वलेफ्टिनेन्ट कर्नल रेचेल भ्यानल्याण्डिङमले बताए ।

नागरिक अधिकार आन्दोलनको उचाइमा सन् १९६५ देखि राज्य गभर्नरको टाउकोमाथि नेसनल गार्ड तैनाथ गरिएको छैन । अमेरिकी कानुनले विद्रोहवाहेक घरेलु भूमिमा प्रहरी वलका रूपमा सेनाको प्रयोगलाई धेरै हदसम्म रोक्छ । रासस/एएफपी

पोसम, छेपारो र ट्यारान्टुलासहित भारतीय तस्कर पक्राउ

मुम्बई- भारतीय भन्सार अधिकारीहरूले थाइल्याण्डबाट आएका एक यात्रुबाट लुप्तप्रायः वन्यजन्तुहरूको पछिल्लो 'महत्त्वपूर्ण' जफत गरेको सरकारी वक्तव्यले जनाएको छ । जफत गरिएका वन्यजन्तुहरूमा छेपारो, सनबर्ड र रूखमा चढ्ने पोसमसहित झण्डै १०० जीवजन्तु थिए ।

भन्सार अधिकारीहरूका अनुसार दुई टचारान्टुला माफुरा र कछुवासमेत बोकेका यात्रुले भारतको वित्तीय राजधानी मुम्बई आइपुग्दा 'धवराहटका संकेतहरू प्रदर्शन गरेका थिए' । जुन महिनाको सुरुमा थाइल्याण्डबाट पनि आएका दर्जनौँ विषालु भाइपरहरू तस्करी गर्नबाट एक यात्रुलाई रोकेपछि यो जफत गरिएको हो ।

जफत गरिएका वन्यजन्तुहरूमा इगुआनासका साथै किन्काजौ वा हनी बियर-मेक्सिकोको वर्षावनबाट आएको सानो रेकुनजस्तो जनावरका साथै अस्ट्रेलियामा फेला परेको ग्लाईडिङ पोसम, छवटा 'सुगर ग्लाइडर' समावेश छन् । भन्सार एकाइले जारी गरेको तस्बिरहरूमा छवटा सुगर ग्लाइडर टोकरीमा सँगै बसेका र छेपारोले भरिएको बक्स पनि देखाइएको छ ।

'एउटा महत्त्वपूर्ण कारवाहीमा भन्सार अधिकारीहरूले... एक भारतीय नागरिकलाई रोके... जसले गर्दा धेरै जीवित र मृत वन्यजन्तु प्रजातिहरू जफत गरियो, तीमध्ये केही वन्यजन्तु संरक्षण कानुनअन्तर्गत संरक्षित छन्,' वित्त मन्त्रालयले सोमवार राति एक विज्ञप्तिमा भन्यो ।

जंगली जनावर र बोटाविरुवाको तस्करीसँग लड्ने वन्यजन्तु व्यापार मोनिटर ट्राफिकले मंगलवार विदेशी घरपालुवा जनावरको व्यापारद्वारा सञ्चालित तस्करीमा 'धेरै चिन्ताजनक' प्रवृत्तिको चेतावनी दिएको

छ । पछिल्लो साढे तीन वर्षमा थाइल्याण्ड-भारत हवाईमार्गमा सात हजारभन्दा बढी जीवित र मृत जनावर जफत गरिएको छ ।

मुम्बई विमानस्थलका भन्सार अधिकारीहरू तस्करी गरिएको सुन, नगद वा गाँजा जफत गर्न बढी अभ्यस्त छन्, तर हालै वन्यजन्तु जफत गर्ने घटनाहरूमा क्रमिक वृद्धि देखिएको छ । भन्सार अधिकारीहरूले जुनको सुरुमा थाइल्याण्डबाट उडेको एक भारतीय नागरिकबाट दर्जनौँ सर्प र धेरै कछुवा जफत गरेका थिए ।

तिनीहरूमा धेरै स्पाइडर-टेल्ड हण्ड भाइपरहरू थिए । स्पाइडर-टेल्ड हण्ड भाइपर विषालु प्रजाति हो जसलाई वैज्ञानिकहरूले सन् २००६ मा मात्र वर्णन गरेका थिए र प्रकृति संरक्षणका लागि अन्तर्राष्ट्रिय संघ (आइयुसिएन) द्वारा 'लुप्तप्रायको नजिक' भनेर वर्गीकृत गरिएको छ । ट्राफिकले आफ्नो विश्लेषणले अधिकांश मामिलामा थाइल्याण्डबाट तस्करी गरिएका जनावरहरू समावेश भए पनि ८० प्रतिशतभन्दा बढी

अवरोधहरू भारतमा भएको देखाएको छ ।

'भारतमा आउने मार्गमा वन्यजन्तुको लगभग साप्ताहिक खोज र विविधता निकै चिन्ताजनक छ,' ट्राफिकको दक्षिणपूर्वी एसियाका निर्देशक कनिथा कृष्णसामीले भने, 'पक्राउ परेकामध्ये धेरै जीवित थिए, जसले विदेशी घरपालुवा जनावरहरूका लागि हाहाकारले व्यापारलाई चलाइरहेको देखाउँछ ।'

फेब्रुअरीमा मुम्बई विमानस्थलमा भन्सार अधिकारीहरूले इण्डोनेसिया, मलेसिया र थाइल्याण्डको जंगलमा पाइने सानो बाँदर, पाँच सियामाड गिबबनसहित एकजना तस्करलाई पनि रोकेका थिए । भन्सार अधिकारीहरूका अनुसार आइयुसिएनले लुप्तप्राय भनेर सूचीबद्ध गरेको ती साना जीवरू यात्रुको टुली व्यागभिन्न राखिएको प्लास्टिकको केटमा 'कुशलतापूर्वक लुकाइएको' थियो । नोभेम्बरमा अधिकारीहरूले १२ वटा कछुवाको जीवित कार्गो बोकेका एक यात्रुलाई भेट्टाएका थिए । रासस/एएफपी

Land Reform and Land Revenue office, Dillbazar, Kathmandu

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८२/०२/२८

यस कार्यालय र काठमाडौँ महानगर बीच भएको सम्झौता अनुसार तपसिलको ठेक्काहरू निम्न मितिमा E-Bid मार्फत राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा बोलपत्रको सूचना प्रकाशन भए बमोजिम पेश हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये तपशिलमा उल्लेखित भएको बोलपत्रहरू न्यून मूल्यांकित सारभूत रूपमा प्रभावग्राही रहेको भनी बोलपत्र मूल्यांकन समितिबाट स्वीकृतिका लागि सिफारिस भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरूको जानकारीका लागि बोलपत्र स्वीकृत गर्न ७ दिने आशयको सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

तपसिल				
सूचना प्रकाशन मिति	ठेक्का नं.	कामको विवरण	बोलपत्र स्वीकृत हुने फर्मको नाम	कबोल रकम म.अ. कर समेत
२०८२/०१/२९	LRLR/GOODS /SQ/8182/ FURNITURE	Supply Delivery and installation of Furniture and Fixtures	Awasar Construction Pvt.Ltd. Tokha-3 Kathmandu	1607543.89
२०८२/०१/२९	LRLR/GOODS/ SQ/8182/UPS	Supply installation Testing and commissioning of UPS	IMTC International Jawalakhel, Lalitpur	1134799.9

महादेवा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बथनाहा, सप्तरी

मधेश प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

(प्रकाशन मिति :- २०८२।०२।२८)

प्रस्तुत बिषयमा यस महादेवा गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय बथनाहा सप्तरीको मिति २०८२/०१/१४ गते प्रकाशित सूचना बमोजिम मिति २०८२/०२/१३ सम्म यस गा.पा.मा पेश हुन आएका बोलपत्रहरूको मूल्यांकन गर्दा मुल्यांकन समितिको निर्णय बमोजिम देहायको बोलपत्रहरू न्युनतम मुल्याङ्कित सारभुत रुपमा प्रभावग्राही देखिएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ बमोजिम यो ७ दिने आशयको सूचना प्रकाशन गरीएको छ ।

तपसिल					
क्र.सं.	ठेक्का नं.	योजनाको नाम	स्वीकृतको लागि छनौट भएको बोलपत्र दाताको नाम र ठेगाना	रकम (म.अ.कर र P.S. समेत)	कैफियत
1.	MRM/NCB/WORKS/ 2081/82-03	Mahadeva Ga.Pa. Antargat Krishi Bidhyutikaran Karya	Prity Construction Kalaiya-5, Bara	57,34,836.1	

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

देवताल गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

पिप्राढीगोठ, बारा

मधेश प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत सम्बन्धी आशयको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति:- २०८२/०२/२८

देवताल गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयले तपशिलको मितिमा आह्वान गरेको तपशिलको ठेक्काको लागि दर्ता हुन आएका तपशिल बमोजिमका बोलपत्रहरूको मूल्याङ्कन गर्दा यस कार्यालयको तपशिलको बोलपत्रदाताले पेश गरेको बोलपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभूत रुपमा प्रभावग्राही भएको पाइएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा (२) र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८० को उपनियम (६) बमोजिम सम्बन्धीत सबैको जानकारीको लागि यो ७ (सात) दिने आशय पत्रको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

क्र.सं.	ठेक्का नं.	कार्यको विवरण	बोलपत्र आह्वान मिति	पेश भएका बोलपत्रहरूको संख्या	स्वीकृत बोलपत्रदाताको नाम तथा ठेगाना	निर्णय मिति	कबोल अंक रू (भ्याट सहित)
१	DRM/NCB/G/ २४/२०८१/०८२	Supply and Delivery of Health Equipment and Drug	२०८२/०२/०८	५ (पाँच)	गदीमाई मेडिहेल्थ प्रा.लि.,ललितपुर	२०८२/०२/२७	१२,६४,३३१।४६

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वर्गीकृत विज्ञापन सङ्कलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा – सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७९०, ९८४१८८७७१६ ९८६६४३०१५४ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सितामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६४८२९८४२६३५५ । लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१ । ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१ । Reach-mond Books Shop (रोहित दाहाल) – फोन नं.४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217 । दत्तकाली स्टेशनरी – नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६७७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल – फोन नं. ९८५११२९६८६ । ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६० । विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी – लगनखेल, ५५३१९५७, ९८४१६२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. – पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४९४४००८३ । मलः स्टेशनरी- गडुघर डिमी, फोन नं. ६६३०७५ । B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501| HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), बी.एण्ड बी. कम्यूनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोन: ०१-४२२७६५३०, फ्याक्स:०१-४२७७३२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी – पिंगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्यूनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी

प्रति तोला - १९,०००० प्रति तोला - ० प्रति तोला - २१६५

लिवि ल्यापर

इलाम नगरपालिका-१० गोदकस्थित मेची राजमार्गको किनारमा स्थानीयले उत्पादन गरेको लिची किनबेच गर्दै । यहाँ प्रतिकेजी १५० रुपैयाँका दरले लिची बिक्री भइरहेको छ ।

तस्विर : मनोज अधिकारी/रासस

भेरीमा अर्धजलाशययुक्त आयोजना निर्माण गरिने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- जाजरकोटको नलगाढ नगरपालिका र रुकुम पश्चिमको आठबिसकोट नगरपालिकाबीचमा रहेको भेरी नदीमा २७० मेगावाटको अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत् आयोजना निर्माण हुने भएको छ । चिनियाँ गेजुवा कम्पनीले जाजरकोट जिल्लाको नलगाढ नगरपालिका-१०, ११,१२, १३ र रुकुम पश्चिमको आठबिसकोट नगरपालिका-४, ५ र ६ मा २७० मेगावाटको भेरी-१ अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत् आयोजना निर्माण गर्न लागेको हो ।

उक्त आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदनमाथि आज वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा छलफल गरी राय सुझाव लिइएको छ । वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ ले तोकेको राय सुझाव समितिको बैठकमा मन्त्रालयका सहसचिव धीरेन्द्रकुमार प्रधानले स्थानीय जैविक विविधता, स्थानीय

तथा आदिवासी जनताको जीविकोपार्जनलाई कम असर गर्नेगरी प्रस्तावित आयोजना निर्माणलाई अगाडि बढाउनुपर्ने बताए । बैठकमा राय सुझाव समितिका सदस्य सचिव एवम् मन्त्रालयका उपसचिव रमेश बस्नेतले वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन औपचारिक मात्र नभई आयोजनाको दिगो सञ्चालनका लागि तयार पारिने वैज्ञानिक एवम् कानुनी दस्तावेज भएको बताए । उनले यस्ता दस्तावेज बनाउँदा प्रस्ताव सिफारिस गर्ने निकाय वा मन्त्रालयले यसको गुणस्तरलाई छ्याल गर्दै स्वीकृतका लागि लागि समयभित्रै वन मन्त्रालयमा पेस गर्नुपर्ने उल्लेख गरे ।

बैठकमा भौतिक विज्ञ शिवराज अधिकारी, जैविक विज्ञ गोपालकुमार श्रेष्ठ, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक विज्ञ राजनश्री कँडेल र माछा विज्ञ सन्तोषी श्रेष्ठलगायत अन्य विषयगत निकायका प्रतिनिधिले प्रतिवेदन उपर राय सुझाव दिएका थिए ।

उक्त आयोजनाको वातावरणीय

अध्ययनको गरिरहेको एनआरएसीका कार्यकारी निर्देशक डा. ज्योतीप्रसाद गजुरेलले आयोजना निर्माणका क्रममा २४.७५ हेक्टर जग्गाको प्रयोग हुने जानकारी दिए । उक्त आयोजना निर्माण गर्दा १५२ रुख काट्नुपर्ने आवश्यक देखिएको डा गजुरेलले बताए । उनले छ घण्टासम्म पानी जम्मा गर्नेगरी मिटर अग्लो बाँध निर्माण हुने बताए । पाँच वर्षमा निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्यका साथ अगाडि बढाउन लागिएको उक्त आयोजना रु ४६ अर्बमा लागतमा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।

आयोजनाको रुकुम पश्चिमको आठबिसकोट गाउँपालिकास्थित ज्यामिरेमा पावरहाउस बल्नेछ भने सात किलोमिटरको टनेल बन्ने बताइएको छ । उक्त आयोजनास्थलमा पुनर्का लागि मुख्य बाटोबाट ११ किलोमिटरको सहायक बाटो निर्माण गर्नुपर्ने जनाइएको छ । उक्त नदीमा तीनवटा बेलिब्रिजसमेत निर्माण गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।

कपरेट

सिटिजन्स बैकले बेनीमा बनायो यात्रु प्रतीक्षालय

काठमाडौं (प्रस)- सिटिजन्स बैकको बेनी शाखाले गण्डकी प्रदेशको बेनी नगरपालिका वडा नं ६ जामुनाखर्कमा यात्रु प्रतीक्षालय निर्माण गरेको छ । करिव ५० हजारको लागतमा निर्मित यात्रु प्रतीक्षालय वडाका अध्यक्ष कृष्णसिङ वानियाँलाई हस्तान्तरण गरिएको छ ।

‘बिट द प्लाष्टिक ‘भन्ने मुल नारालाई आत्मसाथ गर्दै बढ्दो जलवायु परिवर्तनको न्यूनीकरण गर्न अपरिहार्य रुख तथा बोटविरुवा जर्गेना तथा प्रवर्द्धन गर्ने हेतुले सिटिजन्स बैकले आफ्नो संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत २०८२ साल जेठ २७ गते मंगलवारको दिन गण्डकी प्रदेशको वन विज्ञान अध्ययन संस्थान पोखरा क्याम्पस हेखाखर्का, पोखरामा बृहत वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । विश्व वातावरण दिवस २०२५ को दिन बृहत वृक्षारोपण कार्यक्रम पोखरा कास्की वडा नम्बर १५ मा करिव १०० भन्दा बढि विभिन्न प्रजातिका विरुवा रोपिएको छ ।

वार्षिकोत्सवमा महालक्ष्मी कर्पोरेट क्रिकेट लिग सम्पन्न

काठमाडौं (प्रस)- महालक्ष्मी विकास बैकको ३१ औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित महालक्ष्मी कर्पोरेट क्रिकेट लिग २०२५-संस्करण ४ सम्पन्न भएको छ । यहीं जेठ २१ गते बुधवार देखि जेठ २४ गते शनिवार (चार दिन) सम्म काठमाण्डौंमा सम्पन्न उक्त प्रतियोगिताको उपाधि प्राईम कर्मासियल बैक लिमिटेडले जित्न सफल भएको छ भने नविल बैक लिमिटेडले द्वितीय स्थान हासिल गर्न सफल भएको छ । उक्त प्रतियोगितामा विभिन्न बैक तथा वित्तीय संस्थाहरू, बीमा कम्पनीहरू, मर्चेन्ट बैकहरू तथा लघुवित्त वित्तीय संस्थाका २४ टिमले सहभागिता जनाएका थिए । साथै उक्त प्रतियोगिताको विजेताहरूलाई पुरस्कार वितरण कार्यक्रम सोमबार सम्पन्न भएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैकका डेपुटी गभर्नर बम बहादुर मिश्रको प्रमुख आतिथ्यतामा काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा विजेता प्राइम कर्मासियल बैकलाई डेपुटी गभर्नर मिश्र तथा बैकका अध्यक्ष राजेश उपाध्यायले संयुक्त रूपमा विजेता ट्रफी हस्तान्तरण गरेका हुन् । उक्त प्रतियोगितामा उत्कृष्ट फिल्डर नविल बैक लि.का अमृत चौलागाईं, उत्कृष्ट विकेट-किपर नविल बैक लिमिटेडका विजय पारा लिम्बु, उत्कृष्ट बलर एन.एम.बी बैकका अनिल बर्तीला, उत्कृष्ट व्याट्सम्यान तथा उत्कृष्ट खेलाडी आइ.सि.एफ.सि.फाइनान्सका सुरज तिमिल्सिनाले जित्न सफल भएका छन् ।

महालक्ष्मी कर्पोरेट क्रिकेट लिग २०२५-संस्करण ४ का सम्पूर्ण प्रायोजकहरू, सहभागी सम्पूर्ण टिमहरू, प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा कार्यक्रम सम्पन्न गर्न सहयोग गरेका व्यक्ति/संस्थाहरूलाई बैक हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ ।

वित्त र मौद्रिक नीतिको समन्वयमार्फत अर्थतन्त्र सुधार गर्न जोड

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले अर्थ मन्त्रालय र नेपाल राष्ट्र बैकबीच असल सम्बन्ध स्थापित गरी वित्त र मौद्रिक नीतिको समन्वयमार्फत अर्थतन्त्र सुधार गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् ।

चाणक्य मिडिया प्रालिले सोमबार आयोजना गरेको ‘पूर्व-मौद्रिक नीति छलफल’मा अर्थमन्त्री पौडेलले सरकारले ल्याउने आर्थिक तथा वित्त नीति र केन्द्रीय बैकले ल्याउने मौद्रिक नीतिबीच सामञ्जस्यता तथा समन्वय, समान उद्देश्य प्राप्तिलाई केन्द्रमा राखेर अघि बढ्नुपर्नेमा जोड दिएका हुन् ।

‘अर्थ मन्त्रालय र नेपाल राष्ट्र बैक तथा वित्त नीति र मौद्रिक नीति बीचको आपसी सन्तुलन कायम भएन भनेर छलफल तथा चर्चाको विषय हुने गरेको छ,’ अर्थमन्त्री पौडेलले भने, ‘मन्त्रालय र राष्ट्र बैकका बीचमा कुनै असमझदारीको परिकल्पना हाम्रो राज्यप्रणालीले गरेको छैन । यी दुई संस्थाका पदाधिकारीबीचमा घनिष्ठ, जीवन्त सम्बन्धको परिकल्पना गरिएको छ ।’ विद्यमान व्यवस्था र राज्य प्रणालीले वित्त नीति र मौद्रिक नीतिबीच उचित सन्तुलन र संयोजनको अपेक्षा गरेको उनको भनाइ छ । मौद्रिक सुशासन खस्किँदै गएको बारे आलोचना बढिरहेको पनि उनले उल्लेख गरे । ‘मौद्रिक सुशासनका सवालमा केही प्रश्नहरू उठ्ने गरेका छन् । सुशासनका र स्रोतको गलत परिचालनको सम्भावना रहन्छ,’ श्रेष्ठले भने । बजेटले लिएका आर्थिक सुधारका बाटोलाई समर्थन र सहयोग गर्नेगरी मौद्रिक नीति

अर्थमन्त्री पौडेलले भने । योजना आयोगका सदस्य डा. प्रकाशकुमार श्रेष्ठले अहिले ब्याजदर घटिसकेको अवस्थामा कर्जा प्रवाह बढाउने र समय बजार भाग बढ्नसक्ने गरी आगामी आर्थिक वर्षको मौद्रिक नीतिको कार्यदिशा तय हुनुपर्ने बताए । बैकमा निक्षेप थुप्रिएर बस्ने र निरन्तर ब्याजदर घटिरहने अवस्थामा पुँजी पलायनको चुनौती देखिनसक्नेतर्फ उनले संकेत गरे । ‘अहिले करिव ४.४५ प्रतिशत हाराहारी रहेको निक्षेपको ब्याजदर २०७३ पुसयताकै कम हो । यो भनेको विद्यमान मुद्रास्फीति दर हाराहारी हो । जसले गर्दा वास्तविक निक्षेप संकलन ऋणात्मक अवस्थामा जाने सम्भावना छ । संगसँगै पुँजी पलायनको सम्भावना देखिनसक्ने र स्रोतको गलत परिचालनको सम्भावना रहन्छ,’ श्रेष्ठले भने । बजेटले लिएका आर्थिक सुधारका बाटोलाई समर्थन र सहयोग गर्नेगरी मौद्रिक नीति

आउनुपर्नेमा उनले जोड दिए । सोही कार्यक्रममा नेपाल राष्ट्र बैकका निवर्तमान गभर्नर महाप्रसाद अधिकारीले केन्द्रीय बैक सुशासनका मामलामा बलियो रहेको दाबी गरे । ‘सुशासनको सन्दर्भमा नेपाल राष्ट्र बैक जति सुशासित छ, सबै संस्थाहरू त्यही अवस्थामा पुग्ने हो भने देशको मुहार फेरिनेछ,’ उनले भने ।

नेपाल विमा प्राधिकरणका अध्यक्ष शरद ओम्फाले जुनकुनै नीति निर्माण गर्दा सर्वसाधारण नागरिकलाई केन्द्रमा राखेर गरिनुपर्ने धारणा राखे । विमा क्षेत्रमा सुधारका लागि केही हस्तक्षेप सुरु भइरहेको र त्यसको नतिजा देखिन समय लाग्ने ओम्फाले भनाइ थियो ।

नेपाल राष्ट्र बैकका डेपुटी गभर्नर बमबहादुर मिश्रले बैक तथा वित्तीय संस्थाको नियमन गर्न अबलम्बन गरिने नीति र मौद्रिक नीतिलाई फरक तरिकाले लैजाने गरी राष्ट्र बैकले काम गरिरहेको जानकारी दिए । नियमनका क्षेत्रमा विदेशी विनिमयको परिचालन,

चालु पुँजी कर्जा मार्गदर्शन संशोधन, कर्जाको पुनर्संरचना र पुनर्तालिकीकरणलगायतका विषयमा राष्ट्र बैकले छलफल गर्ने गरेको उनले उल्लेख गरे ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष अञ्जन श्रेष्ठले निजी क्षेत्रको लगानी र कर्जा विस्तार घट्दै गएका कारण आगामी आर्थिक वर्षको मौद्रिक नीतिमार्फत केही सहज व्यवस्थाहरू ल्याइनुपर्ने बताए । ‘ब्याजदर घट्दा पनि कर्जा लगानी हुन सकेको छैन । किनभने निजी क्षेत्रमा आत्मविश्वास छैन । हिजो महँगो ब्याजदर लिएका उद्योगी व्यवसायीहरू समस्यामा छन्,’ श्रेष्ठले भने, ‘उद्योगको उत्पादन क्षमतासँगै कर्जा लिने क्षमता पनि घटेको छ । यस्तो अवस्थामा बैकले ऋण दिएर मात्र भएन, स्वपुँजी पनि लगानी हुनुपर्‍यो ।’

सोही कार्यक्रममा नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेशकुमार अग्रवालले अस्थिर नीतिका कारण निजी क्षेत्रलाई समस्या हुने गरेको गुनासो गरे ।

लगातार दोस्रो दिन बढ्यो नेप्से परिसूचक

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा दोहोरो अंकको सुधार देखिएको छ । नेप्से परिसूचक २५ दशमलव ०७ अंकले बढेर दुई हजार ६७८ दशमलव १७ को विन्दुमा कायम भएको हो । ३११ कम्पनीको दुई करोड ३६ लाख ९७ हजार १४५ किता सेयर ८१ हजार ७३८ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु १० अर्ब १६ करोड नौ लाख ८१ हजार बराबरको कारोबार भएको नेप्सेले जनाएको छ । कारोबारमा सबै समूहको उपसूचक बढेको छ । सबैभन्दा धेरै वित्त समूह पाँच दशमलव १२ प्रतिशतले बढेको हो । बैकिङ शून्य दशमलव ९३, विकास बैक शून्य दशमलव ७१, होटल तथा पर्यटन एक दशमलव २८, जलविद्युत् शून्य दशमलव ४६, लगानी शून्य दशमलव ६८ र जीवन विमा एक दशमलव ०८ प्रतिशतले बढेको हो ।

त्यस्तै, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव २५, लघुवित्त शून्य दशमलव ६१, म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव २३, निर्जीवन विमा एक दशमलव

२६ व्यापार एक दशमलव ०७ र अन्य समूह एक दशमलव ५१ प्रतिशतले बढेको हो । कारोबारमा प्युअर इनर्जी लिमिटेड र श्री इन्भेष्टमेन्ट फाइनान्स कम्पनी लिमिटेडको सेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्कट लागेको छ । सबैभन्दा धेरै रावा इनर्जी डेभलपमेन्ट लिमिटेडको सेयर मूल्य छ दशमलव १४ प्रतिशतले घटेको छ ।

कारोबार रकम र कारोबार भएका सेयर संख्याका आधारमा आज सबैभन्दा धेरै हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट एन्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड प्रमोटर सेयर रु ५८ करोड ४९ लाख ५३ हजार ८७१ बराबरको २६ लाख ३३ हजार ७२८ किता किनबेच भएको छ ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinline.com

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक